

I

(Acte legislative)

REGULAMENTE

REGULAMENTUL (UE) 2021/694 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

din 29 aprilie 2021

de instituire a programului „Europa digitală” și de abrogare a Deciziei (UE) 2015/2240

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 172 și articolul 173 alineatul (3),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ⁽²⁾,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽³⁾,

întrucât:

- (1) Prezentul regulament stabilește un pachet financiar pentru programul „Europa digitală” (denumit în continuare „programul”) pentru perioada 2021-2027, pachet financiar care urmează să reprezinte principala valoare de referință în înțelesul punctului 18 din Acordul interinstituțional din 16 decembrie 2020 dintre Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană privind disciplina bugetară, cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune financiară, precum și privind noile resurse proprii, inclusiv o foaie de parcurs către introducerea de noi resurse proprii ⁽⁴⁾, pentru Parlamentul European și pentru Consiliu pe durata procedurii bugetare anuale.
- (2) Programul ar trebui să fie instituit pentru o perioadă de șapte ani, pentru a alinia durata acestuia cu cea a cadrului financiar multianual stabilit în Regulamentul (UE, Euratom) 2020/2093 al Consiliului ⁽⁵⁾ („CFM 2021-2027”).

⁽¹⁾ JO C 62, 15.2.2019, p. 292.

⁽²⁾ JO C 86, 7.3.2019, p. 272.

⁽³⁾ Poziția Parlamentului European din 17 aprilie 2019 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și poziția în primă lectură a Consiliului din 16 martie 2021 (JO C 124, 9.4.2021, p. 1). Poziția Parlamentului European din 29 aprilie 2021 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial).

⁽⁴⁾ JO L 433I, 22.12.2020, p. 28.

⁽⁵⁾ Regulamentul (UE, Euratom) 2020/2093 al Consiliului din 17 decembrie 2020 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2021-2027 (JO L 433I, 22.12.2020, p. 11).

- (3) Programului i se aplică Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁶⁾ (denumit în continuare „Regulamentul financiar”). Regulamentul financiar stabilește normele privind execuția bugetului Uniunii, inclusiv norme privind granturile, premiile, achizițiile publice, gestiunea indirectă, instrumentele financiare, garanțiile bugetare, asistența financiară și rambursările către experții externi.
- (4) În conformitate cu articolul 193 alineatul (2) din Regulamentul financiar, un grant poate fi acordat pentru o acțiune care a început deja, cu condiția ca solicitantul să poată demonstra necesitatea începerii acțiunii înainte de semnarea acordului de grant. Cu toate acestea, costurile suportate înainte de data depunerii cererii de grant nu sunt eligibile decât în cazuri excepționale justificate în mod corespunzător. Pentru a se evita orice perturbare a sprijinului acordat de Uniune care ar putea aduce atingere intereselor Uniunii, ar trebui să fie posibil ca, în decizia de finanțare, pentru o perioadă limitată la începutul CFM 2021-2027 și numai în cazuri justificate în mod corespunzător, să se prevadă eligibilitatea activităților și a costurilor aferente de la începutul exercițiului financiar 2021, chiar dacă acestea au fost implementate și, respectiv, suportate înainte de depunerea cererii de grant.
- (5) În conformitate cu Regulamentul financiar, cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁷⁾ și cu Regulamentele (CE, Euratom) nr. 2988/95 ⁽⁸⁾, (Euratom, CE) nr. 2185/96 ⁽⁹⁾ și (UE) 2017/1939 ⁽¹⁰⁾ ale Consiliului, interesele financiare ale Uniunii trebuie să fie protejate prin măsuri proporționale, inclusiv prin măsuri referitoare la prevenirea, depistarea, corectarea și investigarea neregulilor, inclusiv a fraudei, recuperarea fondurilor pierdute, plătite în mod necuvenit sau incorect utilizate și, dacă este cazul, prin impunerea de sancțiuni administrative. În special, în conformitate cu Regulamentele (Euratom, CE) nr. 2185/96 și (UE, Euratom) nr. 883/2013, Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) are competența de a desfășura investigații administrative, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, pentru a stabili dacă a avut loc o fraudă, un act de corupție sau orice altă activitate ilegală care afectează interesele financiare ale Uniunii. În conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/1939, Parchetul European (EPPO) este împuternicit să investigheze și să urmărească penal infracțiunile care afectează interesele financiare ale Uniunii, astfel cum sunt prevăzute în Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹¹⁾.

În conformitate cu Regulamentul financiar, orice persoană sau entitate care primește fonduri din partea Uniunii trebuie să coopereze pe deplin pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii, să acorde drepturile necesare și să permită accesul reprezentanților Comisiei, ai OLAF, ai Curții de Conturi și, în ceea ce privește statele membre care participă la forma de cooperare consolidată în temeiul Regulamentului (UE) 2017/1939, ai EPPO și să se asigure că orice terț implicat în execuția fondurilor din partea Uniunii acordă drepturi echivalente.

- (6) În temeiul Deciziei 2013/755/UE a Consiliului ⁽¹²⁾ persoanele și entitățile stabilite în țări și teritorii de peste mări ar trebui să fie eligibile pentru finanțare sub rezerva normelor și obiectivelor programului și a eventualelor mecanisme aplicabile statului membru de care aparține țara respectivă sau teritoriul de peste mări respectiv. Eficacitatea participării la program a acestora ar trebui monitorizată și evaluată cu regularitate de către Comisie.

⁽⁶⁾ Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO L 193, 30.7.2018, p. 1).

⁽⁷⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului (JO L 248, 18.9.2013, p. 1).

⁽⁸⁾ Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului din 18 decembrie 1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene (JO L 312, 23.12.1995, p. 1).

⁽⁹⁾ Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri (JO L 292, 15.11.1996, p. 2).

⁽¹⁰⁾ Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO) (JO L 283, 31.10.2017, p. 1).

⁽¹¹⁾ Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal (JO L 198, 28.7.2017, p. 29).

⁽¹²⁾ Decizia 2013/755/UE a Consiliului din 25 noiembrie 2013 privind asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări la Uniunea Europeană („Decizia de asociere peste mări”) (JO L 344, 19.12.2013, p. 1).

- (7) În temeiul punctelor 22 și 23 din Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare ⁽¹³⁾, programul ar trebui să fie evaluat pe baza informațiilor colectate în conformitate cu cerințe de monitorizare specifice, care corespund necesităților existente și respectă Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁴⁾, evitând totodată sarcinile administrative excesive, în special pentru statele membre, precum și o reglementare excesivă, și ținând seama de cadrele existente de cuantificare și analiză comparativă din domeniul digital. Cerințele respective ar trebui să includă, după caz, indicatori cuantificabili, de natură cantitativă și calitativă, pe baza cărora să se evalueze efectele programului la fața locului.
- (8) Programul ar trebui să asigure cel mai înalt grad de transparență și răspundere al instrumentelor și mecanismelor financiare inovatoare care implică bugetul Uniunii, cu privire la contribuția acestora în vederea realizării obiectivelor Uniunii, în ceea ce privește atât așteptările inițiale, cât și rezultatele finale.
- (9) Summitul pe teme digitale de la Tallinn din septembrie 2017 și Concluziile Consiliului European din 19 octombrie 2017 au subliniat faptul că este necesar ca Uniunea să investească în digitizarea economiilor sale și în rezolvarea problemei deficitului în materie de competențe pentru a menține și a îmbunătăți competitivitatea și inovarea la nivelul Europei, calitatea vieții și structura socială. Consiliul European a concluzionat că transformarea digitală oferă oportunități imense pentru inovare, creștere și crearea de locuri de muncă și că va contribui la competitivitatea noastră la nivel mondial și va spori diversitatea creativă și culturală. Pentru a valorifica aceste oportunități este necesară abordarea colectivă a unora dintre provocările pe care le prezintă transformarea digitală, precum și revizuirea politicilor afectate de transformarea digitală.
- (10) Consiliul European a concluzionat, în special, că Uniunea ar trebui să abordeze urgent tendințele emergente, inclusiv aspecte precum inteligența artificială (IA) și tehnologiile registrelor distribuite (de exemplu tehnologia *blockchain*), garantându-se, în același timp, un nivel ridicat de protecție a datelor, cu respectarea deplină a Regulamentului (UE) 2016/679, de drepturi digitale, de drepturi fundamentale și de standarde etice. Consiliul European a invitat Comisia să prezinte o abordare europeană privind IA până la începutul anului 2018 și i-a solicitat acesteia să prezinte inițiativele necesare pentru a consolida condițiile-cadru, pentru a-i permite Uniunii să exploreze noi piețe prin inovații radicale, bazate pe riscuri, și pentru a reafirma rolul de lider al industriei sale.
- (11) Construirea unei economii digitale și a unei societăți digitale europene solide ar beneficia de implementarea eficientă a Mecanismului pentru interconectarea Europei instituit printr-un regulament al Parlamentului European și al Consiliului și a Codului european al comunicațiilor electronice instituit prin Directiva (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁵⁾.
- (12) În comunicarea sa din 14 februarie 2018 intitulată „Un nou cadru financiar multianual, modern și capabil să asigure îndeplinirea eficientă a obiectivelor prioritare ale Uniunii după anul 2020”, Comisia, luând în considerare opțiunile pentru noul cadru financiar multianual, conturează un program pentru transformarea digitală a Europei care să permită realizarea unor progrese importante pe calea către o creștere inteligentă în domenii precum infrastructurile de date de înaltă calitate, conectivitatea și securitatea cibernetică. Programul ar viza sprijinirea Europei să acceadă la un rol de lider în tehnicile de calcul de înaltă performanță, în internetul de nouă generație, în IA, în robotică și în volumele mari de date. Acesta ar urma să consolideze poziția concurențială a industriei și a întreprinderilor din Europa în cadrul economiei digitalizate și ar avea un impact semnificativ asupra reducerii lacunelor și a eliminării decalajelor în materie de competențe în întreaga Uniune, astfel încât cetățenii să dispună de aptitudinile și cunoștințele necesare pentru a face față transformării digitale.
- (13) Comunicarea Comisiei din 25 aprilie 2018, intitulată „Către un spațiu european comun al datelor”, se referă la noile măsuri care urmează să fie adoptate ca un pas important către un spațiu comun de date în Uniune, și anume un spațiu digital omogen a cărui amploare va permite dezvoltarea și inovarea de noi produse și servicii bazate pe date.

⁽¹³⁾ JO L 123, 12.5.2016, p. 1.

⁽¹⁴⁾ Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (JO L 119, 4.5.2016, p. 1).

⁽¹⁵⁾ Directiva (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice (JO L 321, 17.12.2018, p. 36).

- (14) Obiectivele generale al programului ar trebui să fie sprijinirea transformării digitale a industriei și favorizarea unei mai bune valorificări a potențialului industrial al politicilor de inovare, cercetare și dezvoltare tehnologică, în beneficiul cetățenilor și al întreprinderilor din întreaga Uniune, inclusiv din regiunile sale ultraperiferice și din regiunile defavorizate din punct de vedere economic. Programul ar trebui structurat în jurul a cinci obiective specifice care să reflecte principalele domenii de politică, și anume: calculul de înaltă performanță (*high-performance computing* – HPC); inteligența artificială; securitatea cibernetică și încrederea; competențele digitale avansate; precum și implementarea și utilizarea optimă a capacităților digitale și interoperabilitatea. În toate aceste domenii-cheie, programul ar trebui, de asemenea, să vizeze o mai bună aliniere a politicilor de la nivelul Uniunii, al statelor membre și al regiunilor și o punere în comun a resurselor private și industriale pentru a consolida investițiile și a dezvolta sinergii mai puternice. În plus, programul ar trebui să îmbunătățească competitivitatea Uniunii și reziliența economiei sale.
- (15) Cele cinci obiective specifice sunt distincte, dar interdependente. De exemplu, IA necesită securitate cibernetică pentru a fi de încredere, capacitățile de calcul de înaltă performanță (HPC) sunt esențiale pentru sprijinirea învățării în contextul IA și pentru toate cele trei capacități sunt necesare competențe digitale avansate. Cu toate că acțiunile individuale din cadrul programului sunt legate de un singur obiectiv specific, obiectivele nu ar trebui privite izolat, ci mai degrabă ca formând nucleul unui pachet coerent.
- (16) Este necesară susținerea întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) care doresc să valorifice transformarea digitală în procesele lor de producție. O astfel de susținere le-ar permite IMM-urilor să contribuie la dezvoltarea economiei europene, prin utilizarea eficientă a resurselor.
- (17) Centrele europene de inovare digitală ar trebui să aibă un rol central în implementarea programului și să stimuleze adoptarea pe scară largă a tehnologiilor digitale avansate de către industrie, mai ales de către IMM-uri și de către alte entități care au cel mult 3 000 de angajați (întreprinderi cu capitalizare medie), precum și de către organismele publice și comunitatea academică. Pentru a face o distincție clară între centrele de inovare digitală care sunt conforme cu criteriile de eligibilitate din cadrul programului și centrele de inovare digitală instituite în urma comunicării Comisiei din 19 aprilie 2016 intitulată „Digitalizarea industriei europene – Valorificarea deplină a pieței unice digitale” și finanțate din alte surse, centrele finanțate în cadrul programului ar trebui numite centre europene de inovare digitală. Centrele europene de inovare digitală ar trebui să servească drept puncte de acces la cele mai recente capacități digitale, inclusiv HPC, IA, securitatea cibernetică, precum și la alte tehnologii inovatoare existente, cum ar fi tehnologiile generice esențiale, disponibile de asemenea în ateliere colaborative de fabricație (*fablabs*) sau în laboratoare digitale deschise (*citylabs*). Centrele europene de inovare digitală ar trebui să acționeze ca ghișee unice în ceea ce privește accesul la tehnologii testate și validate și să promoveze inovarea deschisă. De asemenea, aceste centre ar trebui să ofere sprijin în domeniul competențelor digitale avansate, de exemplu prin colaborarea cu furnizorii de servicii educaționale cu scopul de a furniza formări pe termen scurt lucrătorilor, respectiv stagii pentru studenți. Rețeaua de centre europene de inovare digitală ar trebui să asigure o acoperire geografică amplă în întreaga Europă și ar trebui să stimuleze participarea regiunilor ultraperiferice pe piața unică digitală.
- (18) În cursul primului an al programului ar trebui să se instituie o rețea inițială de centre europene de inovare digitală, printr-un proces deschis și competitiv, din rândul entităților desemnate de statele membre. În acest scop, statele membre ar trebui să aibă libertatea de a propune candidați în conformitate cu procedurile lor naționale și cu structurile lor naționale administrative și instituționale. Comisia ar trebui să țină seama în cea mai mare măsură de opinia fiecărui stat membru înainte de selectarea unui centru european de inovare digitală de pe teritoriul respectivului stat membru. Entitățile care exercită deja funcții de centre de inovare digitală în contextul inițiativei privind digitalizarea industriei europene ar putea fi desemnate drept candidate de către statele membre, printr-un proces deschis și competitiv. Comisia ar trebui să poată implica în procesul de selecție experți externi independenți. Comisia și statele membre ar trebui să evite suprapunerea inutilă a competențelor și a funcțiilor de la nivelul Uniunii cu cele de la nivel național. Prin urmare, ar trebui să existe o flexibilitate adecvată atunci când se desemnează centrele și când se stabilesc activitățile și componența acestora. Pentru a asigura o acoperire geografică amplă în întreaga Europă, dar și un echilibru în ceea ce privește acoperirea tehnologiilor și sectoarelor, rețeaua ar putea fi extinsă în continuare prin intermediul unui viitor proces deschis și competitiv.

- (19) Centrele europene de inovare digitală ar trebui să dezvolte sinergii adecvate cu acțiunile relevante finanțate prin programul-cadru Orizont Europa – Programul-cadru pentru cercetare și inovare instituit prin Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁶⁾ (denumit în continuare „Orizont Europa”) sau prin alte programe de cercetare și inovare, cu Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT) instituit printr-un regulament al Parlamentului European și al Consiliului, în special comunitățile sale de cunoaștere și inovare, precum și cu rețelele consacrate, precum Rețeaua întreprinderilor europene sau platforma de consiliere InvestEU creată în conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/523 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁷⁾.
- (20) Centrele europene de inovare digitală ar trebui să aibă rolul de facilitatori care reunesc industriile, întreprinderile și administrațiile publice care au nevoie de noi soluții tehnologice cu întreprinderile, în special întreprinderile nou-înființate și IMM-urile, care au soluții gata pentru a fi introduse pe piață.
- (21) Un consorțiu de entități juridice poate fi selectat drept centru european de inovare digitală în conformitate cu articolul 197 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul financiar, care permite entităților care nu au personalitate juridică în temeiul dreptului intern aplicabil să participe la cereri de propuneri cu condiția ca reprezentanții acestora să aibă capacitatea de a-și asuma obligații legale în numele respectivelor entități și ca entitățile respective să ofere garanții privind protecția intereselor financiare ale Uniunii care sunt echivalente cu cele oferite de persoanele juridice.
- (22) Ar trebui să se permită centrelor europene de inovare digitală să primească contribuții din partea statelor membre și a țărilor terțe participante, inclusiv din partea autorităților publice din cadrul statelor membre și respectivelor țări terțe, contribuții din partea organismelor sau instituțiilor internaționale și contribuții din partea sectorului privat, în special din partea membrilor, acționarilor sau partenerilor centrelor europene de inovare digitală. Ar trebui de asemenea să se permită centrelor europene de inovare digitală să primească venituri generate de propriile activități și active, legate, donații și contribuții din partea persoanelor fizice și finanțare din program și din alte programe ale Uniunii, inclusiv sub formă de granturi.
- (23) Programul ar trebui implementat prin proiecte care să consolideze și să extindă utilizarea capacităților digitale de bază. O astfel de implementare ar trebui să implice cofinanțarea cu statele membre și, atunci când este necesar, cu sectorul privat. Rata cofinanțării ar trebui stabilită în programul de lucru. Prin derogare de la regula generală, finanțarea din partea Uniunii ar trebui să poată să acopere 100 % din costurile eligibile. Această finanțare ar presupune, în special, să se ajungă la o masă critică în partea de achiziții publice pentru a se obține un raport calitate-preț mai bun și a se garanta că furnizorii din Europa rămân în avangarda progresului tehnologic.
- (24) Obiectivele de politică ale programului ar trebui să fie abordate și prin instrumentele financiare și garanțiile bugetare din cadrul Programului InvestEU instituit prin Regulamentul (UE) 2021/523.
- (25) Acțiunile programului ar trebui să fie utilizate pentru a îmbunătăți și mai mult capacitățile digitale ale Uniunii și pentru a aborda, în mod proporțional, disfuncționalitățile pieței sau situațiile de investiții sub nivelul optim, fără suprapuneri cu finanțarea privată sau excluderea acesteia și să aducă o valoare adăugată europeană clară.
- (26) Pentru a se atinge un grad maxim de flexibilitate pe durata întregului ciclu de viață al programului și a se dezvolta sinergii între componentele programului, fiecare dintre obiectivele specifice ar trebui să poată fi realizat prin oricare dintre instrumentele disponibile în temeiul Regulamentului financiar. Mecanismele de execuție care ar urma să fie utilizate sunt gestiunea directă și gestiunea indirectă, atunci când finanțarea din partea Uniunii ar trebui combinată cu alte surse de finanțare sau atunci când execuția necesită crearea unor structuri reglementate în comun. În plus, pentru a răspunde în special la noile evoluții și nevoi, precum tehnologiile noi, Comisia poate să propună abateri de la sumele orientative stabilite în prezentul regulament în contextul procedurii bugetare anuale și în conformitate cu Regulamentul financiar.

⁽¹⁶⁾ Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa și de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1290/2013 și (UE) nr. 1291/2013 (JO L 170, 12.5.2021, p. 1).

⁽¹⁷⁾ Regulamentul (UE) 2021/523 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 martie 2021 de instituire a Programului InvestEU și de modificare a Regulamentului (UE) 2015/1017 (JO L 107, 26.3.2021, p. 30).

- (27) Pentru a asigura alocarea eficientă de fonduri din bugetul Uniunii, este necesar să se garanteze valoarea adăugată europeană a tuturor acțiunilor și activităților efectuate în cadrul programului și complementaritatea acestora cu activitățile statelor membre și ar trebui să se urmărească sinergiile, coerența și complementaritatea cu programele de finanțare ce sprijină domenii de politică între care există legături strânse. Deși programele de lucru relevante oferă un instrument de garantare a consecvenței pentru acțiunile gestionate direct și indirect, ar trebui stabilită și o colaborare între Comisie și autoritățile relevante ale statelor membre pentru a garanta consecvența și complementaritatea dintre fondurile gestionate direct sau indirect și fondurile care fac obiectul gestiunii partajate, respectând totodată dispozițiile aplicabile dintr-un regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru gestionarea frontierelor și politica de vize („Regulamentul privind dispozițiile comune pentru 2021-2027”).
- (28) Capacitățile de HPC și prelucrarea aferentă a datelor în Uniune ar trebui să asigure utilizarea pe scară mai largă a HPC de către industrie și, la un nivel mai general, în domeniul de interes public pentru a valorifica oportunitățile unice pe care supercalculatoarele le oferă societății în ceea ce privește sănătatea, mediul și securitatea, precum și competitivitatea industriei, în special a IMM-urilor. Achiziționarea de supercalculatoare de talie mondială ar securiza sistemul de aprovizionare al Uniunii și ar contribui la implementarea unor servicii de simulare, de vizualizare și de creare de prototipuri, asigurând în același timp respectarea de către sistemele de HPC a valorilor și principiilor Uniunii.
- (29) Parlamentul European și Consiliul și-au exprimat sprijinul pentru intervenția Uniunii în domeniul HPC. În plus, între 2017 și 2018, 22 de state membre au semnat Declarația europeană privind HPC, un acord între guverne prin care acestea se angajează să colaboreze cu Comisia pentru a construi și implementa în Europa infrastructuri de HPC și infrastructuri de date de ultimă generație care să fie disponibile pentru comunitățile științifice și partenerii publici și privați din întreaga Uniune.
- (30) Astfel cum a fost evidențiat în evaluarea impactului care însoțește propunerea Comisiei referitoare la un regulament al Consiliului privind instituirea întreprinderii europene comune pentru calculul de înaltă performanță, pentru a atinge obiectivul specific „Calculul de înaltă performanță”, se consideră că modalitatea cea mai potrivită de implementare este o întreprindere comună, în special pentru a coordona strategiile și investițiile Uniunii și cele naționale în infrastructura de HPC, precum și în cercetare și dezvoltare, pentru a pune în comun resurse din fonduri publice și private și pentru a proteja interesele economice și strategice ale Uniunii. În plus, centrele naționale de competență în calculul de înaltă performanță în înțelesul Regulamentului (UE) 2018/1488 al Consiliului ⁽¹⁸⁾ oferă servicii de HPC industriei, inclusiv IMM-urilor și întreprinderilor nou-înființate, comunității academice și administrațiilor publice.
- (31) Dezvoltarea capacității legate de IA reprezintă un vector esențial pentru transformarea digitală a industriei, a serviciilor și a sectorului public. În fabrici, locuințe, orașe, spitale și în aplicații acvatice de adâncime sunt utilizați roboți din ce în ce mai autonomi. Platformele comerciale de IA au trecut de la faza de testare la aplicații reale în domeniile sănătății și mediului. Toți principalii producători de autovehicule dezvoltă în prezent autovehicule autonome, iar tehnicile de învățare automată se află în centrul tuturor principalelor platforme web și al aplicațiilor cu volume mari de date. Este esențial ca Europa să își unească forțele la toate nivelurile pentru a fi competitivă pe plan internațional. Statele membre au recunoscut acest lucru prin intermediul unor angajamente concrete de colaborare în cadrul unui plan de acțiune coordonat.
- (32) Bibliotecile de algoritmi pot acoperi o gamă vastă de algoritmi, inclusiv soluții simple cum ar fi algoritmi de clasificare, algoritmi de rețele neurale și algoritmi de planificare și de efectuare de raționamente. Acestea pot acoperi, de asemenea, soluții mai complexe, cum ar fi algoritmi de recunoaștere vocală, algoritmi de navigație încorporați în dispozitive autonome, precum drone, sau vehicule autonome și algoritmi de IA care sunt integrați în roboți pentru a le permite să interacționeze cu mediul și să se adapteze la acesta. Bibliotecile de algoritmi ar trebui să fie ușor accesibile tuturor în condiții echitabile, rezonabile și nediscriminatorii.

⁽¹⁸⁾ Regulamentul (UE) 2018/1488 al Consiliului din 28 septembrie 2018 privind instituirea întreprinderii comune pentru calculul european de înaltă performanță (JO L 252, 8.10.2018, p. 1).

- (33) În rezoluția sa din 1 iunie 2017 referitoare la digitalizarea industriei europene, Parlamentul European a subliniat impactul barierelor lingvistice asupra industriei și digitalizării industriei. În acest context, dezvoltarea de tehnologii lingvistice la scară largă bazate pe IA, cum ar fi traducerea automată, recunoașterea vocală, analiza volumelor mari de date text, sistemele de dialog și de întrebări-răspunsuri este esențială pentru a menține diversitatea lingvistică, pentru a asigura caracterul incluziv și pentru a facilita comunicarea de la om la om și de la om la mașină.
- (34) Produsele și serviciile bazate pe IA ar trebui să fie ușor de utilizat, să respecte obligațiile legale în mod implicit și să le ofere consumatorilor mai multe posibilități de alegere și mai multe informații, în special cu privire la calitatea produselor și a serviciilor.
- (35) Pentru dezvoltarea IA, inclusiv a tehnologiilor lingvistice, este crucială disponibilitatea unor seturi de date de mari dimensiuni și instalații de testare și experimentare.
- (36) În rezoluția sa referitoare la digitalizarea industriei europene, Parlamentul European a evidențiat importanța unei abordări europene comune în materie de securitate cibernetică și a recunoscut necesitatea de a sensibiliza publicul pe această temă. Acesta a considerat că reziliența cibernetică este o responsabilitate esențială pentru liderii mediului de afaceri și pentru factorii de decizie industriali și de securitate de la nivel european și național, precum și punerea în aplicare a securității și a protecției vieții private din momentul conceperii și în mod implicit.
- (37) Securitatea cibernetică este o provocare pentru întreaga Uniune, care nu poate fi abordată doar prin inițiative naționale. Ar trebui consolidată capacitatea Europei în materie de securitate cibernetică, astfel încât aceasta să fie dotată cu capacitățile necesare pentru a-și proteja cetățenii, administrațiile publice și întreprinderile de amenințările cibernetică. În plus, consumatorii ar trebui să fie protejați atunci când utilizează produse conectate, care pot fi piratate și le pot pune în pericol siguranța. O astfel de protecție ar trebui realizată împreună cu statele membre și cu sectorul privat, prin dezvoltarea de proiecte menite să consolideze capacitățile Europei în domeniul securității cibernetică, prin asigurarea coordonării între aceste proiecte și prin asigurarea implementării la scară largă a celor mai recente soluții în materie de securitate cibernetică, în toate sectoarele economiei, inclusiv proiecte, servicii, competențe și aplicații cu dublă utilizare, precum și prin gruparea competențelor în acest domeniu pentru a se asigura o masă critică și un nivel de excelență.
- (38) În septembrie 2017, Comisia a prezentat un pachet de inițiative prin care a formulat o abordare globală a Uniunii în privința securității cibernetică, cu scopul de a întări capacitatea Europei de a face față amenințărilor cibernetică și atacurilor cibernetică, precum și capacitatea tehnologică și industrială în acest domeniu. Respectivul pachet include Regulamentul (UE) 2019/881 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁹⁾.
- (39) Încrederea este o condiție prealabilă pentru funcționarea pieței unice digitale. Tehnologiile în materie de securitate cibernetică, cum ar fi identitățile digitale, criptografia și tehnologiile de detectare a intruziunii și aplicarea lor în domenii precum finanțele, industria 4.0, energia, transporturile, serviciile medicale și e-guvernarea sunt esențiale pentru garantarea securității și a încrederii în activitățile și tranzacțiile online, în rândul cetățenilor, al administrațiilor publice și al întreprinderilor.
- (40) În concluziile sale din 19 octombrie 2017, Consiliul European a subliniat că, pentru a construi cu succes o Europă digitală, Uniunea are nevoie de piețe ale forței de muncă și sisteme de formare și de educație care sunt adecvate pentru era digitală și că există o nevoie de a investi în competențele digitale, precum și de a-i responsabiliza și înzestra cu capacitățile necesare pe toți europenii.
- (41) În concluziile sale din 14 decembrie 2017, Consiliul European a invitat statele membre, Consiliul și Comisia să înregistreze progrese în ceea ce privește agenda dezbătută la Summitul social de la Göteborg din noiembrie 2017, inclusiv în ceea ce privește pilonul european al drepturilor sociale, precum și educația și formarea profesională și concretizarea Noului agende pentru competențe în Europa. De asemenea, Consiliul European a invitat Comisia, Consiliul și statele membre să examineze posibile măsuri care să vizeze provocările, la nivelul competențelor, legate de digitalizare, de securitatea cibernetică, de alfabetizarea mediatică și de IA și necesitatea unei abordări a educației și formării care să fie favorabilă incluziunii, bazată pe învățarea pe tot parcursul vieții și axată pe inovare. Ca răspuns la această solicitare, Comisia a prezentat, la 17 ianuarie 2018, un prim pachet de măsuri care abordează competențele-cheie, competențele digitale și valorile comune și educația incluzivă. În mai 2018, a fost lansat un al doilea pachet de măsuri pentru a avansa în procesul de instituire a unui spațiu european al educației până în 2025; și în acest pachet s-a subliniat importanța competențelor digitale. Alfabetizarea mediatică include competențele esențiale (cunoștințe, competențe și aptitudini) care le permit cetățenilor să interacționeze efectiv cu furnizorii de media și de alte informații, precum și să dezvolte o gândire critică și competențe de învățare pe tot parcursul vieții în scopul socializării și pentru a deveni cetățeni activi.

⁽¹⁹⁾ Regulamentul (UE) 2019/881 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 privind ENISA (Agenția Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică) și privind certificarea securității cibernetică pentru tehnologia informației și comunicațiilor și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 526/2013 (Regulamentul privind securitatea cibernetică) (JO L 151, 7.6.2019, p. 15).

- (42) Având în vedere necesitatea unei abordări holistice, programul ar trebui, de asemenea, să ia în considerare incluziunea, calificarea, formarea și specializarea care, pe lângă competențele digitale avansate, sunt decisive pentru crearea de valoare adăugată în societatea bazată pe cunoaștere.
- (43) În rezoluția sa referitoare la digitalizarea industriei europene, Parlamentul European a afirmat că educația, formarea și învățarea pe tot parcursul vieții reprezintă piatra de temelie a coeziunii sociale într-o societate digitală. De asemenea, acesta a solicitat ca perspectiva echilibrului de gen să fie integrată în toate inițiativele digitale, subliniind necesitatea de a aborda disparitatea de gen din sectorul tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC), lucru care este esențial pentru creșterea și prosperitatea pe termen lung a Europei.
- (44) Tehnologiile digitale avansate, sprijinite prin program, ca de exemplu HPC, securitatea cibernetică și IA, sunt în prezent suficient de mature pentru a trece din faza de cercetare la cea de adoptare, implementare și extindere la nivelul Uniunii. Ca și în cazul implementării acestor tehnologii, componenta privind competențele digitale avansate necesită un răspuns la nivelul Uniunii. Este necesar să se amplifice, să se sporească și să devină accesibile în întreaga Uniune oportunitățile de formare pentru dobândirea unor competențe digitale avansate, inclusiv a unor competențe în materie de protecție a datelor. În caz contrar, ar avea de suferit atât implementarea în bune condiții a tehnologiilor digitale avansate, cât și competitivitatea globală a economiei Uniunii. Acțiunile sprijinite prin program sunt complementare celor sprijinite de Fondul social european Plus (FSE+), Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și Erasmus+, fiecare instituit printr-un regulament al Parlamentului European și al Consiliului, și Orizont Europa. Acțiunile respective vor viza forța de muncă din Uniune, atât în sectorul privat, cât și în sectorul public, cu precădere specialiștii din domeniul TIC și din alte domenii conexe, precum și studenții, stagiarii și formatorii. Sintagma „forța de muncă” se referă la populația activă din punct de vedere economic și include atât lucrătorii și lucrătorii independenți care desfășoară activități profesionale, cât și persoanele neîncadrate în muncă.
- (45) Modernizarea administrațiilor și a serviciilor publice prin mijloace digitale este esențială pentru reducerea sarcinii administrative asupra întreprinderilor, inclusiv asupra IMM-urilor, și a cetățenilor, în general, astfel încât interacțiunile acestora cu autoritățile publice să fie mai rapide, mai ușor de stabilit și mai puțin costisitoare, iar eficiența, transparența și calitatea serviciilor oferite cetățenilor și întreprinderilor să fie sporite, ameliorându-se, în același timp, eficiența cheltuirii fondurilor publice. Întrucât o serie de servicii de interes public au deja o dimensiune europeană, acordarea de sprijin pentru adoptarea și implementarea lor la nivelul Uniunii ar trebui să asigure cetățenilor și întreprinderilor posibilitatea de a beneficia de accesul la servicii digitale de înaltă calitate în întreaga Uniune care să fie, atunci când este posibil, multilingve. În plus, se preconizează că sprijinul Uniunii în acest domeniu va încuraja reutilizarea informațiilor din sectorul public.
- (46) Digitalizarea poate facilita și îmbunătăți accesul fără obstacole al tuturor, inclusiv al persoanelor în vârstă, al persoanelor cu mobilitate redusă sau cu handicap și al celor din zone îndepărtate sau rurale.
- (47) Transformarea digitală a domeniilor de interes public, cum ar fi serviciile medicale, mobilitatea, justiția, monitorizarea planetei sau a mediului, securitatea, reducerea emisiilor de carbon, infrastructura energetică, educația și formarea, precum și cultura, presupune menținerea și extinderea infrastructurilor de servicii digitale, care fac posibil schimbul transfrontalier de date în condiții de siguranță și încurajează dezvoltarea la nivel național. Coordonarea între infrastructurile de servicii digitale în temeiul prezentului regulament ar îndeplini cel mai bine potențialul de exploatare a sinergiilor.
- (48) Implementarea tehnologiilor digitale necesare, în special cele care se încadrează în obiectivele specifice „Calculul de înaltă performanță”, „Inteligența artificială” și „Securitatea cibernetică și încrederea”, este esențială pentru a culege roadele transformării digitale și ar putea fi completată cu alte tehnologii de vârf și ale viitorului, precum tehnologiile registrelor distribuite (de exemplu tehnologia *blockchain*).
- (49) Transformarea digitală ar trebui să le permită cetățenilor să aibă acces la propriile date cu caracter personal, să le folosească și să le gestioneze în condiții de siguranță în context transfrontalier, indiferent de locul în care se găsesc cetățenii sau datele.
- (50) În Declarația de la Tallinn privind e-guvernarea din 6 octombrie 2017, miniștrii responsabili cu politica și coordonarea privind e-guvernarea din statele membre și din țările care sunt membre ale Asociației Europene a Liberului Schimb au concluzionat că progresele digitale transformă în mod fundamental societățile și economiile lor, punând sub semnul întrebării eficacitatea politicilor dezvoltate anterior într-o serie întregă de domenii, precum și rolul și funcția administrației publice în general și că este de datoria lor să anticipeze și să gestioneze astfel de provocări pentru a răspunde nevoilor și așteptărilor cetățenilor și ale întreprinderilor.

- (51) Modernizarea administrațiilor publice europene reprezintă una dintre prioritățile-cheie ale implementării cu succes a pieței unice digitale. Evaluarea intermediară a strategiei privind piața unică digitală a evidențiat necesitatea de a consolida transformarea administrațiilor publice și de a asigura un acces ușor, fiabil și fără întreruperi al cetățenilor la serviciile publice.
- (52) Analiza anuală a creșterii publicată de Comisie în 2017 arată că nivelul de calitate al administrațiilor publice europene are un impact direct asupra mediului economic și, prin urmare, este esențial pentru a stimula productivitatea, competitivitatea, cooperarea economică, creșterea sustenabilă, ocuparea forței de muncă și locurile de muncă de înaltă calitate. Mai precis, este necesar să existe o administrație publică eficientă și transparentă și sisteme de justiție eficiente pentru a sprijini creșterea economică și a le oferi cetățenilor și întreprinderilor servicii de înaltă calitate.
- (53) Interoperabilitatea serviciilor publice europene vizează toate nivelurile de administrație: nivelul Uniunii, cel național, cel regional și cel local. Pe lângă eliminarea barierelor din calea funcționării pieței interne, interoperabilitatea facilitează cooperarea transfrontalieră, promovarea standardelor europene și implementarea cu succes a politicilor și oferă un important potențial în ceea ce privește evitarea barierelor electronice transfrontaliere, asigurând în continuare, la nivelul Uniunii, apariția unor servicii publice comune noi și consolidarea celor în curs de dezvoltare. Pentru a elimina fragmentarea serviciilor publice europene și a susține libertățile fundamentale și recunoașterea reciprocă operațională în Uniune, ar trebui promovată o abordare holistică, transsectorială și transfrontalieră în materie de interoperabilitate, într-un mod cât mai eficace și mai adecvat pentru utilizatorii finali. Această abordare implică faptul că interoperabilitatea trebuie înțeleasă într-un sens larg, de la nivelul juridic și tehnic la elemente de politică în domeniu. În consecință, durata activităților ar depăși ciclul de viață obișnuit al soluțiilor, urmând să includă toate elementele de intervenție care ar sprijini condițiile-cadru necesare pentru menținerea interoperabilității în general. Programul ar trebui, de asemenea, să faciliteze interacțiunile dintre diferitele inițiative naționale, care să ducă la dezvoltarea unei societăți digitale.
- (54) Programul ar trebui să încurajeze soluțiile cu sursă deschisă pentru a permite reutilizarea, sporirea nivelului de încredere și asigurarea transparenței. O astfel de abordare va avea un impact pozitiv asupra sustenabilității proiectelor finanțate.
- (55) Se estimează că bugetul alocat acțiunilor specifice dedicate implementării cadrului de interoperabilitate și interoperabilității soluțiilor dezvoltate va fi de 194 de milioane EUR.
- (56) Rezoluția Parlamentului European referitoare la digitalizarea industriei europene a subliniat importanța deblocării de fonduri publice și private suficiente pentru digitalizarea industriei europene.
- (57) Pe 19 aprilie 2016, Comisia a adoptat inițiativa privind digitalizarea industriei europene, pentru a se asigura că toate industriile din Europa, indiferent de sector, de locul unde sunt amplasate și de dimensiuni pot beneficia pe deplin de inovarea digitală. Acest lucru are o relevanță deosebită pentru IMM-urile din sectoarele culturale și creative.
- (58) Comitetul Economic și Social European a salutat comunicarea Comisiei privind digitalizarea industriei europene și a considerat că aceasta reprezintă, împreună cu documentele însoțitoare, „primul pas dintr-un vast program european de lucru care urmează să fie realizat în strânsă cooperare între toate părțile interesate publice și private”.
- (59) Atingerea obiectivelor vizate poate necesita mobilizarea potențialului tehnologiilor complementare în domenii precum colaborarea în rețea și tehnica de calcul, astfel cum se precizează în comunicarea Comisiei privind digitalizarea industriei europene, care recunoaște că „disponibilitatea unor infrastructuri de rețea și de tip *cloud* de clasă mondială” este o componentă esențială a digitalizării industriei.
- (60) Prin faptul că prevede un set unic de norme care se aplică direct în ordinea juridică a statelor membre, Regulamentul (UE) 2016/679 garantează libera circulație a datelor cu caracter personal între statele membre și consolidează încrederea și securitatea persoanelor, două elemente indispensabile pentru o piață unică digitală adevărată. Toate acțiunile întreprinse în cadrul programului care implică prelucrarea de date cu caracter personal ar trebui, prin urmare, să contribuie la punerea în aplicare fără probleme a regulamentului menționat, de exemplu în domeniul IA și al tehnologiilor registrelor distribuite (de exemplu tehnologia *blockchain*). Respectivele acțiuni ar trebui să sprijine dezvoltarea de tehnologii digitale care respectă obligațiile de asigurare a protecției datelor începând cu momentul conceperii și în mod implicit.

- (61) Programul ar trebui să fie implementat cu respectarea deplină a cadrului Uniunii și a cadrului internațional de protecție și asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală. Protecția efectivă a drepturilor de proprietate intelectuală joacă un rol esențial în inovare și, prin urmare, este necesară pentru implementarea eficace a programului.
- (62) Țările terțe care sunt membre ale Spațiului Economic European pot participa la programele Uniunii în cadrul cooperării stabilite în temeiul Acordului privind Spațiul Economic European ⁽²⁰⁾, care prevede implementarea programelor pe baza unei decizii adoptate în temeiul acordului menționat. Țările terțe pot participa și pe baza altor instrumente juridice. Respectiv instrumente ar trebui să poată prevedea asocierea parțială, și anume asocierea la un număr limitat de obiective specifice urmărite în cadrul programului. Prezentul regulament ar trebui să cuprindă o dispoziție specifică prin care să se solicite țărilor terțe să acorde accesul și drepturile necesare pentru ca ordonatorul de credite competent, OLAF și Curtea de Conturi să își exercite în mod cuprinzător competențele care le revin.
- (63) Organismele însărcinate cu implementarea programului ar trebui să se conformeze dispozițiilor aplicabile instituțiilor Uniunii, precum și dispozițiilor din dreptul intern privind prelucrarea informațiilor, în special a informațiilor sensibile neclasificate și a informațiilor UE clasificate. Pentru obiectivul specific „Securitatea cibernetică și încrederea”, anumite rațiuni de securitate pot impune ca entitățile juridice controlate din țări terțe să fie excluse de la cererile de oferte și cererile de propuneri din cadrul programului. În cazuri excepționale, s-ar putea să fie necesare astfel de excluderi și pentru obiectivele specifice „Calculul de înaltă performanță” și „Inteligența artificială”. Rațiunile de securitate care impun astfel de excluderi ar trebui să fie proporționate și justificate corespunzător prin specificarea riscurilor pe care le-ar reprezenta includerea unor astfel de entități.
- (64) Pentru a reflecta importanța combaterii schimbărilor climatice în concordanță cu angajamentele Uniunii de a pune în aplicare Acordul de la Paris adoptat în temeiul Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice ⁽²¹⁾ și cu obiectivele de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite, programul este destinat să contribuie la integrarea acțiunilor climatice, la atingerea unei ținte globale reprezentate de alocarea a 30 % din cheltuielile bugetului Uniunii pentru sprijinirea îndeplinirii obiectivelor climatice și la realizarea obiectivului ambițios de a alocă 7,5 % din bugetul Uniunii pentru cheltuieli legate de biodiversitate în 2024 și 10 % în 2026 și în 2027, luând în considerare suprapunerile existente între obiectivele climatice și cele legate de biodiversitate. În cursul pregătirii și implementării programului ar trebui identificate și reevaluate acțiunile relevante în cadrul evaluărilor și procedurilor de reexaminare relevante.
- (65) Întrucât programul este nou, este util să se furnizeze, într-o anexă, o descriere tehnică a domeniului de aplicare al acțiunilor programului. Descrierea tehnică respectivă inclusă într-o astfel de anexă ar trebui să fie luată în considerare de către Comisie la elaborarea programelor de lucru, în timp ce programele de lucru ar trebui să fie în concordanță cu obiectivele specifice prevăzute în prezentul regulament.
- (66) Programele de lucru ar trebui adoptate, în principiu, ca programe de lucru multianuale, în mod normal o dată la doi ani, sau, dacă necesitățile legate de implementarea programului justifică acest lucru, ca programe de lucru anuale. Formele de finanțare din partea Uniunii și metodele de implementare ale programului ar trebui alese pe baza capacității lor de a duce la îndeplinire obiectivele specifice ale acțiunilor și de a produce rezultate, luându-se în considerare, în special, costurile controalelor, sarcina administrativă și un eventual risc de neconformitate. Respectiva alegere ar trebui să aibă în vedere, de asemenea, utilizarea de sume forfetare, de rate forfetare și de costuri unitare, precum și o finanțare nelegată de costuri, după cum se prevede la articolul 125 alineatul (1) din Regulamentul financiar.
- (67) Competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) ar trebui delegată Comisiei în vederea modificării anexei I la prezentul regulament pentru a reflecta schimbările tehnologice și evoluțiile pieței în ceea ce privește acțiunile prevăzute în aceasta într-un mod consecvent cu obiectivele prezentului regulament și în vederea modificării anexei II în ceea ce privește indicatorii cuantificabili atunci când se consideră necesar, precum și în vederea completării prezentului regulament cu dispoziții privind

⁽²⁰⁾ JO L 1, 3.1.1994, p. 3.

⁽²¹⁾ JO L 282, 19.10.2016, p. 4.

stabilirea unui cadru de monitorizare și evaluare. Este deosebit de important ca, în cursul lucrărilor sale pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți, și ca respectivele consultări să se desfășoare în conformitate cu principiile stabilite în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare. În special, pentru a asigura participarea egală la pregătirea actelor delegate, Parlamentul European și Consiliul primesc toate documentele în același timp cu experții din statele membre, iar experții acestor instituții au acces sistematic la reuniunile grupurilor de experți ale Comisiei însărcinate cu pregătirea actelor delegate.

- (68) În vederea asigurării unor condiții uniforme de punere în aplicare a prezentului regulament, ar trebui conferite competențe de executare Comisiei în ceea ce privește selectarea entităților care formează Centrele de inovare digitală europene inițiale și suplimentare și adoptarea programelor de lucru pentru obiectivele specifice nr. 2, nr. 4 și nr. 5 și pentru alte acțiuni posibile în administrare directă pentru obiectivele specifice nr. 1 și nr. 3, astfel încât obiectivele programului să fie realizate în conformitate cu prioritățile Uniunii și ale statelor membre, asigurându-se în același timp consecvența, transparența și continuitatea acțiunii comune a Uniunii și a statelor membre. Aceste competențe de punere în aplicare ar trebui să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²²⁾. Pentru acțiunile care fac obiectul gestiunii indirecte, programele de lucru sunt adoptate în conformitate cu normele consiliilor de conducere ale organismelor de finanțare însărcinate cu punerea în aplicare a programului.
- (69) Prezentul regulament respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”), în special cele privind protecția datelor cu caracter personal, libertatea de exprimare și de informare, libertatea de a desfășura o activitate comercială, interzicerea discriminării, asistența medicală, protecția consumatorilor și dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil. Statele membre ar trebui să aplice prezentul regulament respectând aceste drepturi și principii.
- (70) Normele financiare orizontale adoptate de Parlamentul European și de Consiliu în temeiul articolului 322 din TFUE se aplică în cazul prezentului regulament. Respectivele norme sunt prevăzute în Regulamentul financiar și determină în special procedura de stabilire și execuție a bugetului Uniunii prin granturi, premii, achiziții publice și gestiune indirectă și prevăd verificarea responsabilităților actorilor financiari. Normele adoptate în temeiul articolului 322 din TFUE includ, de asemenea, un regim general de condiționalitate pentru protecția bugetului Uniunii.
- (71) Întrucât obiectivele prezentului regulament, și anume de a sprijini și accelera transformarea digitală a economiei, industriei și societății europene, de a aduce beneficiile acesteia cetățenilor, administrațiilor publice și întreprinderilor și de a îmbunătăți competitivitatea Europei în cadrul economiei digitale mondiale, contribuind în același timp la reducerea decalajului digital în Uniune și consolidând autonomia strategică a Uniunii, nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre, dar, având în vedere amploarea sau efectele lor, acestea pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea acestor obiective,
- (72) Pentru a garanta continuitatea în acordarea sprijinului în domeniul de politică relevant și pentru a permite ca implementarea să demareze de la începutul CFM 2021-2027, prezentul regulament ar trebui să intre în vigoare în regim de urgență și ar trebui să se aplice cu efect retroactiv de la 1 ianuarie 2021.
- (73) Prin urmare, Decizia (UE) 2015/2240 a Parlamentului European și a Consiliului ⁽²³⁾ ar trebui abrogată,

⁽²²⁾ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

⁽²³⁾ Decizia (UE) 2015/2240 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 de instituire a unui program privind soluțiile de interoperabilitate și cadrele comune pentru administrațiile publice europene, întreprinderi și cetățeni (programul ISA²) ca mijloc de modernizare a sectorului public (JO L 318, 4.12.2015, p. 1).

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiect

Prezentul regulament instituie programul „Europa digitală” (denumit în continuare „programul”) pe durata CFM 2021-2027.

Prezentul regulament prevede obiectivele programului, bugetul acestuia pentru perioada 2021-2027, formele de finanțare din partea Uniunii și normele pentru furnizarea finanțării.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

1. „operațiune de finanțare mixtă” înseamnă o acțiune care beneficiază de sprijin din bugetul Uniunii, inclusiv în cadrul unui mecanism sau al unei platforme de finanțare mixtă astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 6 din Regulamentul financiar, care combină forme de ajutor nerambursabil, sau instrumente financiare de la bugetul Uniunii cu forme de sprijin rambursabil din partea instituțiilor de dezvoltare sau a altor instituții de finanțare publice, precum și din partea unor instituții de finanțare comerciale și a unor investitori comerciali;
2. „entitate juridică” înseamnă o persoană fizică sau o persoană juridică constituită și recunoscută ca atare în temeiul dreptului Uniunii, al dreptului internațional sau al dreptului intern, care are personalitate juridică și capacitatea de a acționa în nume propriu, de a exercita drepturi și de a-și asuma obligații, sau o entitate care nu are personalitate juridică astfel cum se menționează la articolul 197 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul financiar;
3. „țară asociată” înseamnă o țară terță care este parte la un acord cu Uniunea, ceea ce îi permite să participe la program în temeiul articolului 10;
4. „organizație internațională de interes european” înseamnă o organizație internațională ai cărei membri sunt în majoritate state membre sau al cărei sediu central se află într-un stat membru;
5. „centru european de inovare digitală” înseamnă o entitate juridică selectată în conformitate cu articolul 16 în vederea îndeplinirii sarcinilor prevăzute în cadrul programului, în special oferirea accesului direct sau asigurarea accesului la expertiza tehnologică și la instalații de experimentare, cum ar fi echipamente și instrumente informatice care să permită transformarea digitală a industriei, precum și facilitarea accesului la finanțare și este deschis întreprinderilor de toate formele și dimensiunile, în special IMM-urilor, întreprinderilor cu capitalizare medie și întreprinderilor în curs de extindere și administrațiilor publice din întreaga Uniune;
6. „competențe digitale avansate” înseamnă aptitudinile și competențele profesionale care necesită cunoștințele și experiența necesare pentru înțelegerea, conceperea, dezvoltarea, gestionarea, testarea, implementarea, utilizarea și întreținerea tehnologiilor, produselor și serviciilor sprijinite de program astfel cum sunt menționate la articolul 7;
7. „parteneriat european” înseamnă o inițiativă astfel cum este definită în articolul 2 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2021/695;

8. „întreprindere mică sau mijlocie” sau „IMM” înseamnă o microîntreprindere, o întreprindere mică sau o întreprindere mijlocie, astfel cum sunt definite în articolul 2 din anexa la Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei ⁽²⁴⁾;
9. „securitate cibernetică” înseamnă activitățile necesare pentru protejarea rețelilor și a sistemelor informatice, a utilizatorilor unor astfel de sisteme și a altor persoane afectate de amenințări cibernetică;
10. „infrastructuri de servicii digitale” înseamnă infrastructuri ce permit ca serviciile în rețea să fie furnizate pe cale electronică, de obicei prin internet;
11. „marcă de excelență” înseamnă o etichetă de calitate care atestă că o propunere prezentată ca urmare a unei cereri de propuneri din cadrul programului a depășit toate pragurile de evaluare stabilite în programul de lucru dar, în absența resurselor bugetare disponibile pentru cererea de propuneri respectivă, nu a putut fi finanțată în cadrul programului de lucru și care ar putea primi sprijin din alte surse de finanțare ale Uniunii sau naționale;
12. „exascale” înseamnă, în contextul sistemelor informatice, capacitatea de a executa 10^{18} (zece la puterea 18) operații în virgulă mobilă pe secundă.

Articolul 3

Obiectivele programului

(1) Obiectivele generale ale programului sunt: să sprijine și să accelereze transformarea digitală a economiei, a industriei și a societății europene, să aducă beneficii cetățenilor, administrațiilor publice și întreprinderilor din Uniune și să îmbunătățească competitivitatea Europei în cadrul economiei digitale mondiale, contribuind în același timp la reducerea decalajului digital în Uniune și consolidând autonomia strategică a Uniunii prin sprijin holistic, transectorial și transfrontalier și o contribuție mai solidă din partea Uniunii.

Programul este implementat în strânsă coordonare cu alte programe de finanțare ale Uniunii și urmărește:

- (a) să consolideze și să promoveze capacitățile europene în domenii ale tehnologiilor digitale esențiale prin implementarea acestora la scară largă;
- (b) în sectorul privat și în domenii de interes public, să extindă difuzarea și adoptarea tehnologiilor digitale esențiale europene, promovând transformarea digitală și accesul la tehnologiile digitale.

(2) Programul are cinci obiective specifice intercorelate:

- (a) Obiectivul specific nr. 1 – Calculul de înaltă performanță
- (b) Obiectivul specific nr. 2 – Inteligența artificială
- (c) Obiectivul specific nr. 3 – Securitatea cibernetică și încrederea
- (d) Obiectivul specific nr. 4 – Competențele digitale avansate
- (e) Obiectivul specific nr. 5 – Implementarea și utilizarea optimă a capacităților digitale și interoperabilitatea.

Articolul 4

Obiectivul specific nr. 1 – Calculul de înaltă performanță

(1) Contribuția financiară a Uniunii în cadrul obiectivului specific nr. 1 – Calculul de înaltă performanță urmărește următoarele obiective operaționale:

- (a) implementarea, coordonarea la nivelul Uniunii și exploatarea unei infrastructuri integrate de date și de supercalcul *exascale* de talie mondială, orientată către cerere și bazată pe aplicații, care să fie ușor accesibilă utilizatorilor publici și privați, în special IMM-urilor, indiferent de statul membru în care se află, și ușor accesibilă în scopuri de cercetare în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1488;

⁽²⁴⁾ Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definiția microîntreprinderilor, a întreprinderilor mici și a întreprinderilor mijlocii (JO L 124, 20.5.2003, p. 36).

- (b) implementarea unei tehnologii gata de utilizare operațională rezultate în urma cercetării și inovării pentru a construi un ecosistem integrat la nivelul Uniunii pentru HPC, care să acopere diverse aspecte în segmentele lanțului valoric științific și industrial, inclusiv echipamente informatice (*hardware*), programe informatice (*software*), aplicații, servicii, interconexiuni și competențe digitale, cu un nivel ridicat de securitate și protecție a datelor;
 - (c) implementarea și exploatarea unei infrastructuri *post-exascale*, inclusiv integrarea tehnologiilor de informatică cuantică și a infrastructurilor de cercetare pentru științele informatice și încurajarea dezvoltării în interiorul Uniunii a hardware-ului și software-ului necesare pentru o astfel de implementare.
- (2) Acțiunile din cadrul obiectivului specific nr. 1 sunt implementate în principal prin intermediul întreprinderii comune pentru calculul european de înaltă performanță înființate prin Regulamentul (UE) 2018/1488.

Articolul 5

Obiectivul specific nr. 2 – Inteligența artificială

- (1) Contribuția financiară a Uniunii în cadrul obiectivului specific nr. 2 – Inteligența artificială urmărește următoarele obiective operaționale:
- (a) extinderea și consolidarea capacităților și cunoștințelor de bază în domeniul IA în Uniune, inclusiv extinderea și consolidarea resurselor de date de calitate și a mecanismelor aferente de schimb, precum și a bibliotecilor de algoritmi, garantând totodată o abordare incluzivă, centrată pe om și care respectă valorile Uniunii;
 - (b) punerea capacităților menționate la litera (a) la dispoziția întreprinderilor, în special a IMM-urilor și a întreprinderilor nou-înființate, precum și a societății civile, a organizațiilor non-profit, a institutelor de cercetare, a universităților și a administrațiilor publice, cu scopul de a maximiza beneficiile acestora pentru societate și economia europeană;
 - (c) consolidarea instalațiilor de testare și de experimentare în materie de IA și crearea unei rețele a acestor instalații în statele membre;
 - (d) dezvoltarea și consolidarea de sisteme comerciale de aplicații și de producție pentru a facilita integrarea tehnologiilor în lanțurile valorice și dezvoltarea unor modele de afaceri inovatoare și a reduce timpul necesar pentru a trece de la inovare la exploatarea comercială, precum și pentru a promova adoptarea de soluții bazate pe IA în domenii de interes public și în societate.

Datele și soluțiile bazate pe IA puse la dispoziție respectă principiul protecției vieții private și al securității din momentul conceperii și respectă pe deplin legislația în domeniul protecției datelor.

- (2) Comisia, în conformitate cu dreptul Uniunii și cu dreptul internațional, inclusiv carta, și ținând seama, printre altele, de recomandările Grupului de experți la nivel înalt privind inteligența artificială, stabilește cerințele etice în programele de lucru din cadrul obiectivului specific nr. 2. Cererile de propuneri, cererile de oferte și acordurile de grant includ cerințele relevante prevăzute în respectivele programe de lucru.

Atunci când este cazul, Comisia realizează controale pentru a asigura respectarea cerințelor etice respective. Finanțarea pentru acțiunile care nu respectă cerințele etice poate fi suspendată, încheiată sau redusă în orice moment, în conformitate cu Regulamentul financiar.

- (3) Acțiunile din cadrul obiectivului specific nr. 2 sunt implementate în principal prin gestiune directă.

Cerințele etice și juridice menționate în prezentul articol se aplică tuturor acțiunilor din obiectivul specific nr. 2, indiferent de metoda de implementare.

Articolul 6

Obiectivul specific nr. 3 – Securitatea cibernetică și încrederea

- (1) Contribuția financiară a Uniunii în cadrul obiectivului specific nr. 3 – Securitatea cibernetică și încrederea urmărește următoarele obiective operaționale:
- (a) sprijinirea dezvoltării și achiziționării de echipamente, instrumente și infrastructuri de date de securitate cibernetică avansate, împreună cu statele membre, pentru a atinge un nivel ridicat comun de securitate cibernetică la nivel european, cu respectarea deplină a legislației privind protecția datelor și a drepturilor fundamentale, asigurând totodată autonomia strategică a Uniunii;

- (b) sprijinirea dezvoltării și utilizării optime a cunoștințelor, capacităților și competențelor europene legate de securitatea cibernetică și partajarea și integrarea bunelor practici;
 - (c) asigurarea unei largi implementări a unor soluții de securitate cibernetică eficace, de ultimă generație, în toate sectoarele economiei europene, acordând o atenție specială autorităților publice și IMM-urilor;
 - (d) consolidarea capacităților în cadrul statelor membre și în sectorul privat pentru ca acestea să poată respecta Directiva (UE) 2016/1148 a Parlamentului European și a Consiliului ⁽²⁵⁾, inclusiv prin măsuri care sprijină adoptarea de bune practici în domeniul securității cibernetică.
 - (e) îmbunătățirea rezilienței împotriva atacurilor cibernetică, contribuția la sporirea gradului de conștientizare a riscurilor și a cunoștințelor privind procesele de securitate cibernetică, sprijinirea organizațiilor publice și private în obținerea unor niveluri de bază de securitate cibernetică, cum ar fi prin implementarea criptării de la un capăt la altul a datelor și a actualizării programelor informatice;
 - (f) consolidarea cooperării dintre domeniul civil și cel de apărare în ceea ce privește proiectele, serviciile, competențele și aplicațiile cu dublă utilizare în materie de securitate cibernetică, în conformitate cu regulamentul de instituire a Centrului de competențe european industrial, tehnologic și de cercetare în materie de securitate cibernetică și a Rețelei de centre naționale de coordonare (Regulamentul privind Centrul de competențe în materie de securitate cibernetică).
- (2) Acțiunile din cadrul obiectivului specific nr. 3 sunt implementate cu precădere prin intermediul Centrului de competențe european industrial, tehnologic și de cercetare în materie de securitate cibernetică și al Rețelei de centre naționale de coordonare în conformitate cu Regulamentul privind Centrul de competențe în materie de securitate cibernetică.

Articolul 7

Obiectivul specific nr. 4 – Competențele digitale avansate

- (1) Contribuția financiară a Uniunii în cadrul obiectivului specific nr. 4 – Competențele digitale avansate sprijină dezvoltarea competențelor digitale avansate în domeniile vizate de program pentru a contribui la creșterea rezervei de talente a Europei, a reduce decalajul digital și a promova un nivel mai ridicat de profesionalism, în special în ceea ce privește HPC și *cloud computing*, analiza volumelor mari de date, securitatea cibernetică, tehnologiile registrelor distribuite (de exemplu tehnologia *blockchain*), tehnologiile cuantice, robotica și IA, ținând seama în același timp de echilibrul de gen. Pentru a aborda chestiunea neconcordanței de competențe și a încuraja specializarea în tehnologii și aplicații digitale, această contribuție financiară urmărește următoarele obiective operaționale:
- (a) sprijinirea conceperii și furnizării de formare și de cursuri de înaltă calitate, pe termen lung, inclusiv de învățare mixtă, pentru studenți și pentru lucrători;
 - (b) sprijinirea conceperii și furnizării de formare și de cursuri de înaltă calitate, pe termen scurt pentru lucrători, în special cei din IMM-uri și din sectorul public;
 - (c) sprijinirea unui nivel de înaltă calitate pentru formări la locul de muncă și stagii, inclusiv stagii de perfecționare, pentru studenți și pentru lucrători, în special pentru cei din IMM-uri și din sectorul public.
- (2) Acțiunile din cadrul obiectivului specific nr. 4 sunt implementate în principal prin gestiune directă.

Articolul 8

Obiectivul specific nr. 5 – Implementarea și utilizarea optimă a capacităților digitale și interoperabilitatea

- (1) Contribuția financiară a Uniunii în cadrul obiectivului specific nr. 5 – Implementarea și utilizarea optimă a capacităților digitale și interoperabilitatea urmărește următoarele obiective operaționale, reducând în același timp decalajul digital:
- (a) acordarea de sprijin pentru sectorul public și domeniile de interes public, cum ar fi sănătatea și îngrijirea, educația, sistemul judiciar, vamile, transporturile, mobilitatea, energia, mediul, sectoarele culturale și creative, inclusiv întreprinderile relevante stabilite pe teritoriul Uniunii, pentru ca acestea să poată implementa și accesa în mod eficace tehnologiile digitale de ultimă generație, cum ar fi HPC, IA și securitatea cibernetică;

⁽²⁵⁾ Directiva (UE) 2016/1148 a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iulie 2016 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice în Uniune (JO L 194, 19.7.2016, p. 1).

- (b) implementarea, exploatarea și întreținerea infrastructurilor de servicii digitale interoperabile transeuropene de ultimă generație în întreaga Uniune, inclusiv a serviciilor conexe, în complementaritate cu acțiunile întreprinse la nivel național și regional;
 - (c) sprijinirea integrării și utilizării, în sectorul public și în domeniile de interes public, a infrastructurilor de servicii digitale transeuropene și a standardelor digitale europene asupra cărora s-a convenit, pentru a facilita implementarea eficientă din punctul de vedere al costurilor și interoperabilitatea;
 - (d) facilitarea elaborării, actualizării și utilizării de soluții și cadre de către administrațiile publice, întreprinderi și cetățeni, inclusiv de soluții cu sursă deschisă, și reutilizarea soluțiilor și a cadrelor de interoperabilitate;
 - (e) punerea la dispoziția sectorului public și a industriei din Uniune, în special a IMM-urilor, a unui acces simplu la procesele de testare și experimentare a tehnologiilor digitale și intensificarea utilizării acestora, inclusiv la nivel transfrontalier;
 - (f) sprijinirea adoptării de către sectorul public și industria Uniunii, în special de către IMM-uri și întreprinderile nou-înființate, a tehnologiilor digitale avansate și conexe, în special a HPC, a IA, a securității cibernetice, a altor tehnologii de vârf și ale viitorului, precum tehnologiile registrelor distribuite (de exemplu tehnologia *blockchain*);
 - (g) sprijinirea conceperii, testării, aplicării, adoptării, implementării și întreținerii unor soluții digitale interoperabile, inclusiv soluții de guvernare digitală, pentru serviciile publice la nivelul Uniunii care sunt furnizate prin intermediul unei platforme de soluții reutilizabile bazate pe date destinate să încurajeze inovarea și să stabilească cadre comune pentru ca serviciile de administrație publică să își poată pune întregul potențial în slujba cetățenilor și a întreprinderilor;
 - (h) asigurarea capacității permanente la nivelul Uniunii pentru a fi în fruntea dezvoltării digitale și, în plus, a observa, a analiza și a se adapta la tendințele digitale care evoluează rapid și partajarea și integrarea bunelor practici;
 - (i) sprijinirea cooperării în vederea realizării unui ecosistem european de infrastructuri digitale și de partajare de date fiabile, utilizând, printre altele, servicii și aplicații bazate pe tehnologiile registrelor distribuite (de exemplu tehnologia *blockchain*), inclusiv sprijinirea promovării interoperabilității și a standardizării și a implementării de aplicații transfrontaliere în Uniune bazate pe securitate și protecția vieții private din momentul conceperii, respectând totodată legislația privind protecția consumatorilor și a datelor;
 - (j) crearea și consolidarea centrelor europene de inovare digitală și a rețelei acestora.
- (2) Acțiunile din cadrul obiectivului specific nr. 5 sunt implementate în principal prin gestiune directă.

Articolul 9

Buget

- (1) Pachetul financiar pentru implementarea programului pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2027 este de 7 588 000 000 EUR în prețuri curente.
- (2) Repartizarea orientativă a sumei menționate la alineatul (1) este următoarea:
- (a) 2 226 914 000 EUR pentru obiectivul specific nr. 1 – Calculul de înaltă performanță
 - (b) 2 061 956 000 EUR pentru obiectivul specific nr. 2 – Inteligența artificială
 - (c) 1 649 566 000 EUR pentru obiectivul specific nr. 3 – Securitatea cibernetică și încrederea
 - (d) 577 347 000 EUR pentru obiectivul specific nr. 4 – Competențele digitale avansate
 - (e) 1 072 217 000 EUR pentru obiectivul specific nr. 5 – Implementarea și utilizarea optimă a capacităților digitale și interoperabilitatea.
- (3) Suma menționată la alineatul (1) poate fi utilizată și pentru asistența tehnică și administrativă a implementării programului, cum ar fi activități de pregătire, monitorizare, control, audit și evaluare, inclusiv prin utilizarea sistemelor corporative de tehnologie a informațiilor.
- (4) Angajamentele bugetare privind acțiuni care se desfășoară pe parcursul mai multor exerciții financiare pot fi repartizate pe mai multe exerciții, în tranșe anuale.

(5) Resursele alocate statelor membre în cadrul gestiunii partajate pot fi transferate, la cererea statului membru în cauză, către program, sub rezerva condițiilor prevăzute în dispoziția relevantă din Regulamentul privind dispozițiile comune pentru 2021-2027, inclusiv pentru a completa granturile acordate unei acțiuni în limita a 100 % din costurile eligibile totale, dacă este posibil, fără a aduce atingere principiului de cofinanțare prevăzut la articolul 190 din Regulamentul financiar și normelor privind ajutoarele de stat. Comisia execută aceste resurse direct, în conformitate cu articolul 62 alineatul (1) primul paragraf litera (a) din Regulamentul financiar, sau indirect, în conformitate cu litera (c) de la paragraful menționat. Resursele respective sunt utilizate în beneficiul statului membru în cauză.

(6) În cazul în care Comisia nu și-a asumat un angajament juridic prin gestiune directă sau indirectă pentru resursele transferate în conformitate cu alineatul (5) de la prezentul articol, resursele neangajate corespunzătoare pot fi transferate înapoi către unul sau mai multe dintre programele sursă respective, la cererea statului membru în cauză, în conformitate cu condițiile prevăzute în dispoziția relevantă din Regulamentul privind dispozițiile comune pentru 2021-2027.

(7) În conformitate cu articolul 193 alineatul (2) al doilea paragraf litera (a) din Regulamentul financiar, în cazuri justificate în mod corespunzător specificate în decizia de finanțare și pentru o perioadă limitată, acțiunile sprijinite în temeiul prezentului regulament și costurile aferente pot fi considerate a fi eligibile începând cu 1 ianuarie 2021, chiar dacă au fost implementate și, respectiv, suportate înainte de depunerea cererii de grant.

Articolul 10

Țări terțe asociate la program

(1) Programul este deschis participării următoarelor țări terțe prin asociere sau asociere parțială, în conformitate cu obiectivele prevăzute la articolul 3:

- (a) membrii Asociației Europene a Liberului Schimb care sunt membri ai Spațiului Economic European, în conformitate cu condițiile stabilite în Acordul privind Spațiul Economic European;
- (b) țările în curs de aderare, țările candidate și țările potențial candidate, în conformitate cu principiile generale și cu clauzele și condițiile generale de participare a țărilor respective la programele Uniunii stabilite prin acordurile-cadru și deciziile consiliilor de asociere corespunzătoare sau prin alte acorduri similare și în conformitate cu condițiile specifice prevăzute în acordurile dintre Uniune și țările respective;
- (c) țările din cadrul politicii europene de vecinătate, în conformitate cu principiile generale și cu clauzele și condițiile generale de participare a țărilor respective la programele Uniunii stabilite prin acordurile-cadru și deciziile consiliilor de asociere corespunzătoare sau prin alte acorduri similare și în conformitate cu condițiile specifice prevăzute în acordurile dintre Uniune și țările respective;
- (d) alte țări terțe, în conformitate cu condițiile prevăzute de un acord specific referitor la participarea unei țări terțe la un program al Uniunii, cu condiția ca acordul:
 - (i) să asigure un echilibru adecvat între contribuțiile și beneficiile țării terțe care participă la programele Uniunii;
 - (ii) să stabilească condițiile de participare la programe, inclusiv calculul contribuțiilor financiare la programele individuale, și la costurile administrative ale acestora;
 - (iii) să nu confere țării terțe competențe decizionale în ceea ce privește programul Uniunii;
 - (iv) să garanteze drepturile Uniunii de a asigura o bună gestiune financiară și de a-și proteja interesele financiare.

Contribuțiile menționate la primul paragraf litera (d) punctul (ii) constituie venituri alocate în conformitate cu articolul 21 alineatul (5) din Regulamentul financiar.

(2) Asocierea sau asocierea parțială a țărilor terțe la program nu aduce atingere articolului 12 alineatul (5).

*Articolul 11***Cooperare internațională**

- (1) Uniunea poate coopera cu țările terțe menționate la articolul 10 și cu alte țări terțe și cu organizații sau organisme internaționale stabilite în aceste țări, în special în cadrul Parteneriatului euro-mediteraneean și al Parteneriatului estic, precum și cu țările vecine, în special cu cele din regiunea Balcanilor de Vest și cea a Mării Negre. Fără a se aduce atingere articolului 18, costurile aferente nu sunt acoperite de program.
- (2) Cooperarea cu țările și organizațiile terțe, astfel cum se menționează la alineatul (1) de la prezentul articol, în ceea ce privește obiectivele specifice nr. 1, nr. 2 și nr. 3, intră sub incidența articolului 12.

*Articolul 12***Securitate**

- (1) Acțiunile desfășurate în cadrul programului sunt conforme cu normele de securitate aplicabile, inclusiv cu dreptul Uniunii și dreptul intern și în special în ceea ce privește protecția împotriva divulgării neautorizate a informațiilor clasificate. În cazul acțiunilor desfășurate în afara Uniunii care utilizează sau generează informații clasificate, în plus față de respectarea cerințelor de mai sus, astfel de acțiuni fac obiectul unui acord de securitate încheiat între Uniune și țara terță în care se desfășoară activitatea.
- (2) După caz, propunerile și ofertele care urmează a fi depuse de solicitanți includ o autoevaluare a securității care identifică eventualele probleme de securitate și detaliază modul în care aceste aspecte urmează a fi abordate pentru a se conforma dreptului Uniunii și dreptului intern.
- (3) Dacă este cazul, Comisia sau organismul însărcinat cu implementarea programului efectuează un control de securitate al propunerilor de finanțare depuse de solicitanți care ridică probleme de securitate.
- (4) După caz, acțiunile efectuate în cadrul programului sunt conforme cu Decizia (UE, Euratom) 2015/444 a Comisiei ⁽²⁶⁾ și cu normele de punere în aplicare a deciziei menționate.
- (5) Programul de lucru poate prevedea, de asemenea, că entitățile juridice stabilite în țări asociate și entitățile juridice care sunt stabilite în Uniune dar sunt controlate din țări terțe nu sunt eligibile să participe la niciuna sau la o parte dintre acțiunile din cadrul obiectivului specific nr. 3 din motive de securitate bine justificate. În astfel de cazuri, cererile de propuneri și cererile de oferte sunt limitate la entități juridice stabilite sau considerate a fi stabilite în statele membre și controlate de statele membre sau de resortisanți ai statelor membre.
- (6) Dacă există motive bine justificate de securitate, programul de lucru poate prevedea, de asemenea, că entitățile juridice stabilite în țări asociate și entitățile juridice care sunt stabilite în Uniune dar sunt controlate din țări terțe pot fi eligibile să participe la toate sau la o parte dintre acțiunile din cadrul obiectivelor specifice nr. 1 și nr. 2 doar dacă respectă cerințele ce trebuie îndeplinite de către entitățile juridice respective pentru a garanta protecția intereselor de securitate esențiale ale Uniunii și ale statelor membre ale acestora și pentru a asigura protecția informațiilor cuprinse în documentele clasificate. Respectivele cerințe se stabilesc în programul de lucru.
- (7) Acolo unde este cazul, Comisia sau organismul însărcinat cu implementarea programului realizează verificări de securitate. Finanțarea pentru acțiunile care nu respectă cerințele de securitate menționate în prezentul articol poate fi suspendată, redusă sau i se poate pune capăt în orice moment în conformitate cu Regulamentul financiar.

*Articolul 13***Sinergiile cu alte programe ale Uniunii**

- (1) Programul facilitează sinergiile cu alte programe ale Uniunii, astfel cum se descrie în anexa III, în special prin intermediul unor măsuri de finanțare complementară din cadrul unor programe ale Uniunii ale căror modalități de gestionare permit acest lucru. Finanțarea din alte programe poate fi efectuată secvențial, în mod alternativ, sau prin combinarea de fonduri, inclusiv pentru finanțarea comună de acțiuni. Comisia se asigură că atingerea obiectivelor specifice nu este obstrucționată la valorificarea caracterului complementar al programului în raport cu alte programe ale Uniunii.

⁽²⁶⁾ Decizia (UE, Euratom) 2015/444 a Comisiei din 13 martie 2015 privind normele de securitate pentru protecția informațiilor UE clasificate (JO L 72, 17.3.2015, p. 53).

(2) Comisia asigură coerența globală și complementaritatea programului cu politicile și instrumentele relevante ale Uniunii în cooperare cu statele membre. În acest scop, Comisia facilitează crearea unor mecanisme adecvate de coordonare între autoritățile relevante și între aceste autorități și Comisie și stabilește instrumente adecvate de monitorizare pentru a se asigura în mod sistematic sinergii între program și instrumentele de finanțare relevante ale Uniunii. Măsurile menționate la alineatul (1) contribuie la evitarea suprapunerilor și la maximizarea impactului pozitiv al cheltuielilor.

Articolul 14

Implementare și forme de finanțare din partea Uniunii

(1) Programul este implementat prin gestiune directă în conformitate cu Regulamentul financiar sau prin gestiune indirectă prin delegarea anumitor atribuții de implementare organismelor menționate la articolul 62 alineatul (1) primul paragraf litera (c) din Regulamentul financiar în conformitate cu articolele 4-8 din prezentul regulament. Organismele însărcinate cu implementarea programului pot deroga de la normele de participare și de diseminare stabilite în prezentul regulament numai dacă o astfel de derogare este prevăzută în actul juridic care instituie respectivele organisme de finanțare sau care le delegă acestora sarcini de execuție bugetară sau, pentru organismele prevăzute la articolul 62 alineatul (1) primul paragraf litera (c) punctul (ii), (iii) sau (v) din Regulamentul financiar, dacă o astfel de derogare este prevăzută în acordul de contribuție și nevoile specifice de funcționare ale respectivelor organisme sau natura acțiunii impun acest lucru.

(2) Programul poate oferi finanțare în oricare dintre formele prevăzute de Regulamentul financiar, în special sub formă de achiziții publice ca formă primară de finanțare, sau sub formă de granturi și premii.

Atunci când îndeplinirea obiectivului unei acțiuni necesită achiziționarea de bunuri și servicii inovatoare, granturile pot fi acordate doar beneficiarilor care sunt autorități contractante sau entități contractante, astfel cum sunt definite în Directivele 2014/24/UE ⁽²⁷⁾ și 2014/25/UE ⁽²⁸⁾ ale Parlamentului European și ale Consiliului.

Atunci când furnizarea de bunuri sau servicii inovatoare care nu sunt încă comercializate pe scară largă este necesară pentru îndeplinirea obiectivelor unei acțiuni, autoritatea contractantă sau entitatea contractantă poate autoriza atribuirea mai multor contracte în cadrul aceleiași proceduri de achiziție.

Pentru motive bine justificate de siguranță publică, autoritatea contractantă sau entitatea contractantă poate solicita ca locul de desfășurare a contractului să fie pe teritoriul Uniunii.

Totodată, programul poate furniza finanțare sub formă de instrumente financiare în cadrul operațiunilor de finanțare mixtă.

(3) Contribuțiile la un mecanism de asigurare reciprocă pot acoperi riscul asociat cu recuperarea fondurilor datorate de către beneficiari și sunt considerate o garanție suficientă în temeiul Regulamentului financiar. Se aplică articolul 37 din Regulamentul (UE) 2021/695.

Articolul 15

Parteneriate europene

Programul poate fi implementat prin parteneriate europene și în cadrul planificării strategice dintre Comisie și statele membre, astfel cum este prevăzut la articolul 6 din Regulamentul (UE) 2021/695. O astfel de implementare poate include contribuții la parteneriate public-privat existente sau noi sub forma unor întreprinderi comune, instituite în temeiul articolului 187 din TFUE. Pentru respectivele contribuții se aplică dispozițiile respectivului regulament referitoare la parteneriatele europene.

⁽²⁷⁾ Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE (JO L 94, 28.3.2014, p. 65).

⁽²⁸⁾ Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE (JO L 94, 28.3.2014, p. 243).

Articolul 16

Centrele europene de inovare digitală

(1) În cursul primului an de implementare a programului se instituie o rețea inițială de centre europene de inovare digitală. Respectiva rețea inițială cuprinde cel puțin un centru pentru fiecare stat membru, cu excepția cazului în care nu există niciun candidat într-un anumit stat membru care să poată fi desemnat și selectat în conformitate cu alineatele (2) și (3).

(2) În scopul constituirii rețelei menționate la alineatul (1) de la prezentul articol, fiecare stat membru desemnează entități candidate în conformitate cu procedurile sale naționale și cu structurile sale administrative și instituționale, printr-un proces deschis și competitiv, pe baza următoarelor criterii:

- (a) competențe adecvate legate de activitățile desfășurate de centrele europene de inovare digitală menționate la alineatul (6) de la prezentul articol și competențe în unul sau mai multe domenii identificate la articolul 3 alineatul (2);
- (b) capacitate de gestionare, personal și infrastructură adecvate necesare pentru desfășurarea activităților menționate la alineatul (6) de la prezentul articol;
- (c) mijloace operaționale și juridice pentru a aplica normele privind gestionarea administrativă, contractuală și financiară stabilite la nivelul Uniunii; și
- (d) viabilitate financiară adecvată, corespunzătoare nivelului fondurilor Uniunii pe care vor fi solicitate să le gestioneze și demonstrată, după caz, prin garanții emise de preferință de către o autoritate publică.

(3) Comisia adoptă, prin acte de punere în aplicare, decizii privind selecția entităților care formează rețeaua inițială. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 31 alineatul (2). Comisia ține seama cât de mult posibil de opinia fiecărui stat membru înainte de selectarea unui centru european de inovare digitală pe teritoriul acestuia.

Entitățile sunt selectate de Comisie din rândul entităților candidate desemnate de către statele membre pe baza criteriilor menționate la alineatul (2) de la prezentul articol și a următoarelor criterii suplimentare:

- (a) bugetul disponibil pentru finanțarea rețelei inițiale; și
 - (b) necesitatea ca rețeaua inițială să asigure o acoperire a nevoilor industriei și ale domeniilor de interes public și o acoperire geografică echilibrată și cuprinzătoare pentru a îmbunătăți convergența dintre statele membre care beneficiază de Fondul de coeziune pentru 2021-2027 instituit printr-un Regulament al Parlamentului European și al Consiliului și celelalte state membre, de exemplu pentru a reduce decalajul digital din punct de vedere geografic.
- (4) Dacă este necesar, în urma unui proces deschis și competitiv, Comisia adoptă, prin acte de punere în aplicare, decizii cu privire la selectarea entităților care formează centre europene de inovare digitală suplimentare. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 31 alineatul (2).

Comisia ține seama cât de mult posibil de opinia statului membru înainte de selectarea unui centru european de inovare digitală suplimentar pe teritoriul său.

Comisia selectează centre europene de inovare digitală suplimentare în așa fel încât să se asigure o largă acoperire geografică în întreaga Europă. Numărul de entități din rețea trebuie să fie suficient pentru a corespunde cererii de servicii pe care le oferă centrul în statele membre în cauză. Pentru a se răspunde constrângerilor specifice cu care se confruntă regiunile ultraperiferice ale Uniunii, se pot desemna entități specifice care să acopere nevoile acestor regiuni.

(5) Centrele europene de inovare digitală beneficiază de o autonomie generală substanțială pentru a-și stabili modul de organizare, componența și metodele de lucru.

(6) În ceea ce privește implementarea programului, centrele europene de inovare digitală desfășoară următoarele activități în beneficiul industriei din Uniune, în special al IMM-urilor și al întreprinderilor cu capitalizare medie, precum și al sectorului public:

- (a) de sensibilizare și de furnizare sau de garantare a accesului la expertiză, *know-how* și servicii de transformare digitală, inclusiv instalații de testare și de experimentare;

- (b) de acordare de asistență întreprinderilor, în special IMM-urilor și întreprinderilor nou-înființate, organizațiilor și administrațiilor publice pentru a deveni mai competitive și a-și îmbunătăți modelul de afaceri prin utilizarea noilor tehnologii vizate de program;
- (c) de facilitare a transferului de expertiză și *know-how* între regiuni, în special prin crearea de corespondențe între IMM-uri, întreprinderile nou-înființate și întreprinderile cu capitalizare medie dintr-o regiune și centrele europene de inovare digitală stabilite în alte regiuni care sunt cele mai potrivite pentru a furniza serviciile relevante; încurajarea schimburilor de aptitudini și competențe, a inițiativelor comune și a bunelor practici;
- (d) de furnizare sau de asigurare a accesului la servicii tematice, în special servicii legate de IA, HPC și securitatea cibernetică și încrederea administrațiilor publice, organizațiilor din sectorul public, IMM-urilor sau întreprinderilor cu capitalizare medie;
- (e) de furnizare de sprijin financiar unor terți, în cadrul obiectivului specific nr. 4.

În sensul literei (d) de la primul paragraf, centrele europene de inovare digitală se pot specializa în servicii tematice specifice și nu trebuie să furnizeze toate serviciile tematice sau să furnizeze serviciile respective tuturor categoriilor de entități menționate la prezentul alineat.

(7) Atunci când un centru european de inovare digitală primește finanțare în temeiul programului, finanțarea respectivă se face sub formă de grant.

CAPITOLUL II

ELIGIBILITATE

Articolul 17

Acțiuni eligibile

- (1) Numai acțiunile care contribuie la realizarea obiectivelor stabilite la articolele 3-8 sunt eligibile pentru finanțare.
- (2) Criteriile de eligibilitate pentru acțiunile care urmează a fi efectuate în cadrul programului sunt prevăzute în programele de lucru.

Articolul 18

Entități juridice eligibile

- (1) Următoarele entități juridice sunt eligibile să participe la program:
 - (a) entitățile juridice stabilite:
 - (i) într-un stat membru ori o țară sau un teritoriu de peste mări legat de un stat membru;
 - (ii) într-o țară terță asociată la program în conformitate cu articolele 10 și 12;
 - (b) orice altă entitate juridică înființată în temeiul dreptului Uniunii și orice organizație internațională de interes european.
- (2) Prin derogare de la alineatul (1), entitățile juridice stabilite într-o țară terță care nu este asociată la program sunt eligibile pentru participare la anumite acțiuni dacă participarea lor este necesară pentru îndeplinirea obiectivelor programului. Aceste entități suportă costurile participării lor, cu excepția cazurilor în care se prevede altfel în programele de lucru.
- (3) Persoanele fizice nu sunt eligibile să participe la program, cu excepția granturilor acordate în cadrul obiectivului specific nr. 4.
- (4) Programul de lucru menționat la articolul 24 poate prevedea ca participarea să fie limitată la beneficiarii stabiliți numai în statele membre sau la beneficiarii stabiliți în state membre și în anumite țări asociate sau în alte țări terțe, atunci când există motive de securitate pentru o astfel de limitare sau atunci când acțiunile sunt legate în mod direct de autonomia strategică a Uniunii. Orice limitare a participării entităților juridice stabilite în țări asociate trebuie să fie în conformitate cu clauzele și condițiile din acordul relevant.

CAPITOLUL III

GRANTURI*Articolul 19***Granturi**

Granturile din cadrul programului sunt acordate și gestionate în conformitate cu titlul VIII din Regulamentul financiar și pot acoperi până la 100 % din costurile eligibile, fără a aduce atingere principiului cofinanțării prevăzut la articolul 190 din Regulamentul financiar. Astfel de granturi sunt acordate și gestionate astfel cum este specificat pentru fiecare obiectiv specific.

*Articolul 20***Criterii de atribuire**

- (1) Criteriile de atribuire sunt stabilite în programele de lucru și în cererile de propuneri, luându-se în considerare cel puțin următoarele elemente:
- (a) gradul de maturitate a acțiunii în elaborarea proiectului;
 - (b) soliditatea modului de execuție propus;
 - (c) nevoia de a depăși obstacole financiare precum absența finanțării pe piață.
- (2) Atunci când este cazul, criteriile de atribuire țin cont de următoarele elemente:
- (a) efectul de stimulare exercitat de sprijinul Uniunii asupra investițiilor publice și private;
 - (b) impactul preconizat la nivel economic, social, asupra climei și mediului;
 - (c) accesibilitatea și ușurința de a recurge la respectivele servicii;
 - (d) o dimensiune transeuropeană;
 - (e) o distribuție echilibrată din punct de vedere geografic pe întregul teritoriu al Uniunii, inclusiv reducerea decalajului digital geografic, inclusiv în regiunile ultraperiferice;
 - (f) existența unui plan de sustenabilitate pe termen lung;
 - (g) libertatea de a reutiliza și a adapta rezultatele proiectelor;
 - (h) sinergiile și complementaritățile cu alte programe ale Uniunii.

*Articolul 21***Evaluare**

În conformitate cu articolul 150 din Regulamentul financiar, cererile de granturi se evaluează de către un comitet de evaluare care poate fi compus în întregime sau parțial din experți externi independenți.

CAPITOLUL IV

OPERAȚIUNILE DE FINANȚARE MIXTĂ ȘI ALTE FINANȚĂRI COMBinate*Articolul 22***Operațiuni de finanțare mixtă**

Operațiunile de finanțare mixtă din cadrul programului sunt executate în conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/523 și cu titlul X din Regulamentul financiar.

*Articolul 23***Finanțare cumulativă și alternativă**

(1) O acțiune care a beneficiat de o contribuție în cadrul unui alt program al Uniunii, inclusiv de fonduri în cadrul gestiunii partajate, poate primi o contribuție și în cadrul programului, cu condiția ca aceste contribuții să nu acopere aceleași costuri. Normele programului relevant al Uniunii se aplică contribuției corespunzătoare la acțiune. Finanțarea cumulativă nu depășește costurile eligibile totale ale acțiunii. Sprijinul din partea diferitelor programe ale Uniunii poate fi calculat în mod proporțional în conformitate cu documentele care stabilesc condițiile de acordare a sprijinului.

(2) Pentru a li se acorda o etichetă „marcă de excelență” în cadrul programului, acțiunile trebuie să respecte toate condițiile următoare:

- (a) au fost evaluate în cadrul unei cereri de propuneri lansate în cadrul programului;
- (b) respectă cerințele minime de calitate din respectiva cerere de propuneri;
- (c) nu sunt finanțate în cadrul cererii de propuneri respective din cauza unor constrângeri bugetare.

În conformitate cu dispozițiile relevante din Regulamentul privind dispozițiile comune pentru 2021-2027, FEDR sau FSE+ pot sprijini propuneri prezentate ca urmare a unei cereri de propuneri în cadrul programului, cărora li s-a acordat eticheta „marcă de excelență” în conformitate cu programul.

CAPITOLUL V

PROGRAMARE, MONITORIZARE, EVALUARE ȘI CONTROL*Articolul 24***Programe de lucru**

(1) Programul este implementat prin intermediul programelor de lucru, astfel cum acestea sunt menționate la articolul 110 din Regulamentul financiar.

(2) Programele de lucru se adoptă, în principiu, ca programe multianuale, de obicei o dată la doi ani, și vizează obiectivele generale ale programului, precum și unul sau mai multe obiective specifice. În cazul în care acest lucru este justificat de nevoile specifice legate de implementare, acestea pot fi adoptate și sub formă de programe anuale.

(3) Programele de lucru sunt în concordanță cu obiectivele specifice ale programului, astfel cum sunt prevăzute la articolele 4-8, ținând seama, de asemenea, de domeniile și tipurile de activități prevăzute în anexa I. Acestea se asigură că acțiunile care beneficiază de astfel de finanțare nu conduc la scăderea finanțării private.

(4) Pentru a reflecta schimbările tehnologice și evoluțiile pieței, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 30 pentru a modifica anexa I în ceea ce privește activitățile prevăzute în aceasta într-un mod consecvent cu obiectivele specifice ale programului, astfel cum se prevede la articolele 4-8.

(5) Programele de lucru stabilesc, acolo unde este cazul, suma totală rezervată operațiunilor de finanțare mixtă.

(6) Comisia adoptă, prin acte de punere în aplicare, programele de lucru pentru obiectivele specifice nr. 2, nr. 4, și nr. 5 și cele pentru alte eventuale acțiuni din cadrul gestiunii directe pentru obiectivele specifice nr. 1 și nr. 3. Respectivul acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 31 alineatul (2).

*Articolul 25***Monitorizare și raportare**

- (1) În anexa II sunt prevăzuți indicatori cuantificabili pentru monitorizarea implementării și raportarea progreselor înregistrate de program în direcția realizării obiectivelor specifice stabilite la articolul 3 alineatul (2).
- (2) Comisia instituie o metodologie în vederea stabilirii de indicatori pentru o evaluare exactă a progresului înregistrat în privința realizării obiectivelor generale stabilite la articolul 3 alineatul (1).
- (3) Pentru a se asigura evaluarea eficace a programului în direcția realizării obiectivelor sale, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 30, pentru a modifica anexa II în ceea ce privește indicatorii cuantificabili, în cazul în care se consideră a fi necesar, precum și pentru a completa prezentul regulament cu dispoziții privind stabilirea unui cadru de monitorizare și evaluare.
- (4) Sistemul de raportare cu privire la performanță asigură faptul că datele pentru monitorizarea implementării și a rezultatelor programului sunt colectate în mod eficient, eficace și la timp astfel încât rezultatele să fie adecvate pentru efectuarea unei analize aprofundate a progreselor realizate și a dificultăților întâmpinate.

În acest scop, destinatarilor fondurilor din partea Uniunii și, atunci când este necesar, statelor membre li se impun cerințe de raportare proporționale.

- (5) Statisticile oficiale ale UE, cum ar fi anchetele statistice din domeniul TIC, sunt folosite la maximum ca indicatori de context. Comisia consultă institutele naționale de statistică și le implică, împreună cu Eurostat, în conceperea inițială și în dezvoltarea ulterioară a indicatorilor statistici folosiți pentru monitorizarea implementării programului și a progreselor înregistrate în ceea ce privește transformarea digitală.

*Articolul 26***Evaluarea programului**

- (1) Evaluările programului se efectuează pentru a putea contribui la procesul de luare a deciziilor în timp util. Acestea cuprind o analiză calitativă a progreselor înregistrate în direcția îndeplinirii obiectivelor generale ale programului stabilite la articolul 3.
- (2) Pe lângă monitorizarea periodică a programului, Comisia realizează o evaluare intermediară a programului de îndată ce sunt disponibile suficiente informații cu privire la implementarea acestuia, dar nu mai târziu de patru ani de la începerea implementării lui. Implementarea programului se adaptează pe baza rezultatelor evaluării intermediare, după caz, ținând seama și de noile evoluții tehnologice relevante.
- (3) La finalul implementării programului, dar nu mai târziu de patru ani de la sfârșitul perioadei indicate la articolul 1, Comisia efectuează o evaluare finală a programului.

Evaluarea finală analizează impactul pe termen mai lung al programului și sustenabilitatea acestuia.

- (4) Sistemul de raportare cu privire la evaluare garantează că beneficiarii fondurilor Uniunii colectează datele pentru evaluarea programului în mod eficient, eficace și în timp util și cu nivelul adecvat de granularitate.
- (5) Comisia înaintează evaluarea intermediară menționată la alineatul (2) și evaluarea finală menționată la alineatul (3) Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor.

*Articolul 27***Audituri**

- (1) Auditurile cu privire la utilizarea contribuției Uniunii efectuate de persoane sau entități, inclusiv de alte persoane sau entități decât cele mandatate de instituțiile, organele, oficiile sau agențiile Uniunii, stau la baza asigurării generale, în conformitate cu articolul 127 din Regulamentul financiar.
- (2) Sistemul de control asigură un echilibru adecvat între încredere și control, ținând cont de costurile administrative și de alte costuri aferente controlului la toate nivelurile.
- (3) Auditurile cheltuielilor sunt efectuate coerent, în conformitate cu principiile economiei, eficienței și eficacității.
- (4) Ca parte a sistemului de control, strategia de audit se poate baza pe auditul financiar al unui eșantion reprezentativ de cheltuieli. Acest eșantion reprezentativ este completat de o selecție realizată pe baza unei evaluări a riscurilor legate de cheltuieli.
- (5) Acțiunile care primesc finanțare cumulativă din diferite programe ale Uniunii sunt auditate o singură dată, acest audit acoperind toate programele în cauză și normele aplicabile aferente acestora.

*Articolul 28***Protecția intereselor financiare ale Uniunii**

În cazul în care o țară terță participă la program printr-o decizie adoptată în temeiul unui acord internațional sau în temeiul oricărui alt instrument juridic, țara terță în cauză acordă accesul și drepturile necesare pentru ca ordonatorul de credite competent, OLAF și Curtea de Conturi să își exercite în mod cuprinzător competențele care le revin. În cazul OLAF, aceste drepturi includ dreptul de a efectua investigații, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013.

*Articolul 29***Informare, comunicare, publicitate, susținerea și diseminarea politicilor**

- (1) Destinatarii fondurilor din partea Uniunii recunosc originea fondurilor respective și asigură vizibilitatea fondurilor din partea Uniunii, în special cu ocazia promovării acțiunilor și a rezultatelor acestora, prin oferirea de informații specifice coerente, concrete și proporționale unor categorii de public diverse, care includ mass-media și publicul larg.
- (2) Comisia pune în aplicare acțiuni de informare și comunicare privind programul, acțiunile întreprinse în temeiul programului și rezultatele obținute. Comisia se asigură, de asemenea, că se oferă informații integrate și că acestea ajung la potențialii solicitanți de finanțare din partea Uniunii din sectorul digital.

Resursele financiare alocate programului contribuie, de asemenea, la comunicarea instituțională a priorităților politice ale Uniunii, în măsura în care respectivele priorități sunt legate de obiectivele menționate la articolul 3.

- (3) Programul oferă sprijin pentru elaborarea de politici, acțiuni pentru informare, sensibilizare și diseminare în ceea ce privește acțiunile aferente programului și promovează cooperarea și schimbul de experiență în domeniile menționate la articolele 4-8.

CAPITOLUL VI

ACTE DELEGATE, ACTE DE PUNERE ÎN APLICARE, DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 30

Exercitarea delegării de competențe

- (1) Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei în condițiile prevăzute la prezentul articol.
- (2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 24 alineatul (4) și la articolul 25 alineatul (3) se conferă Comisiei până la 31 decembrie 2028.
- (3) Delegarea de competențe menționată la articolul 24 alineatul (4) și la articolul 25 alineatul (3) poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificate în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.
- (4) Înaintea de adoptarea unui act delegat, Comisia consultă experții desemnați de fiecare stat membru în conformitate cu principiile prevăzute în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare.
- (5) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.
- (6) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 24 alineatul (4) și al articolului 25 alineatul (3) intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecții în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 31

Procedura comitetului

- (1) Comisia este asistată de Comitetul de coordonare al programului „Europa digitală”. Comitetul respectiv este un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.
- (2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Articolul 32

Abrogare

Decizia (UE) 2015/2240 se abrogă de la 1 ianuarie 2021.

*Articolul 33***Dispoziții tranzitorii**

- (1) Prezentul regulament nu aduce atingere continuării sau modificării acțiunilor inițiate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 283/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁹⁾ și al Deciziei (UE) 2015/2240, care continuă să se aplice acțiunilor respective până la încheierea acestora.
- (2) Pachetul financiar aferent programului poate acoperi, de asemenea, cheltuielile de asistență tehnică și administrativă necesare pentru a asigura tranziția între program și măsurile adoptate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 283/2014 și al Deciziei (UE) 2015/2240.
- (3) În cazul în care este necesar, pentru a acoperi cheltuielile prevăzute la articolul 9 alineatul (4), se pot înregistra credite în bugetul Uniunii ulterior datei de 31 decembrie 2027, astfel încât să se permită gestionarea acțiunilor nefinalizate până la sfârșitul duratei programului.

*Articolul 34***Intrarea în vigoare și aplicarea**

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Se aplică de la 1 ianuarie 2021.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 29 aprilie 2021.

Pentru Parlamentul European
Președintele
D. M. SASSOLI

Pentru Consiliu
Președintele
A. P. ZACARIAS

⁽²⁹⁾ Regulamentul (UE) nr. 283/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 privind o serie de orientări pentru rețelele transeuropene din domeniul infrastructurii de telecomunicații și de abrogare a Deciziei nr. 1336/97/CE (JO L 86, 21.3.2014, p. 14).

ANEXA I

ACȚIUNI

Descrierea tehnică a programului: domeniul de aplicare al acțiunilor

Acțiunile inițiale și, acolo unde este cazul, acțiunile subsecvente ale programului sunt implementate în conformitate cu următoarea descriere tehnică:

Obiectivul specific nr. 1 – Calculul de înaltă performanță

Programul implementează strategia europeană în domeniul HPC prin sprijinirea unui ecosistem complet al Uniunii care furnizează capacitățile în materie de HPC și de date necesare pentru ca Europa să concureze la nivel mondial. Strategia are ca obiectiv să dezvolte o infrastructură de talie mondială în materie de calcul de înaltă performanță și de date care să fie dotată cu capacități *exascale* între 2022 și 2023, precum și cu capacități *post-exascale* între 2026 și 2027, astfel încât Uniunea să dispună de propriile resurse, independente și competitive, în materie de tehnologii de HPC, să atingă excelența în materie de aplicații de HPC și să extindă disponibilitatea și utilizarea HPC.

Acțiunile inițiale și, acolo unde este cazul, acțiunile subsecvente în cadrul acestui obiectiv, includ:

1. Instituirea unui cadru de achiziții comune care să facă posibilă o abordare pe bază de coproiectare pentru achiziționarea unei rețele integrate de HPC de talie mondială care să includă achiziționarea de infrastructură de date și tehnologie de supercalcul cu capacitate *exascale*. Rețeaua respectivă va fi ușor accesibilă utilizatorilor publici și privați, în special IMM-urilor, indiferent de statul membru în care se află, și va fi ușor accesibilă în scopuri de cercetare, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1488.
2. Instituirea unui cadru de achiziții comune pentru o infrastructură de supercalcul cu capacitate *post-exascale*, inclusiv integrarea unor tehnologii de informatică cuantică.
3. Asigurarea coordonării și a unor resurse financiare adecvate la nivelul Uniunii pentru a sprijini dezvoltarea, achiziționarea și exploatarea unei astfel de infrastructuri.
4. Crearea de rețele care să cuprindă capacitățile în materie de HPC și de date de care dispun statele membre, precum și sprijinirea statelor membre care doresc să dezvolte capacitățile de HPC existente sau să achiziționeze altele noi.
5. Crearea de rețele între centrele naționale de competență în calculul de înaltă performanță, cel puțin câte unul pentru fiecare stat membru, precum și conectarea acestora la centrele lor naționale de supercalcul în scopul prestării de servicii de HPC pentru industrie, în special pentru IMM-uri, pentru comunitatea academică și pentru administrațiile publice.
6. Implementarea unei tehnologii gata de utilizare operaționale, în special supercalculul, considerat un serviciu de cercetare și inovare menit să contribuie la crearea unui ecosistem european integrat în domeniul HPC, care să includă toate segmentele lanțului valoric științific și industrial (hardware, software, aplicații, servicii, interconectări și competențe digitale avansate).

Obiectivul specific nr. 2 – Inteligența artificială

Programul dezvoltă și consolidează capacitățile de bază din domeniul IA în Europa, inclusiv baze de date și repertorii de algoritmi, și le pune la dispoziția tuturor administrațiilor publice și întreprinderilor și consolidează și conectează instalațiile de testare și de experimentare a IA din statele membre, existente și recent înființate.

Acțiunile inițiale și, acolo unde este cazul, acțiuni subsecvente în cadrul acestui obiectiv includ:

1. Crearea unor spații europene comune de date, care pun la dispoziție date în întreaga Europă, inclusiv informații obținute din reutilizarea informațiilor din sectorul public, și care să devină o sursă de date pentru soluțiile în domeniul IA. Spațiile ar trebui să fie puse la dispoziția sectoarelor public și privat. În scopul creșterii nivelului de utilizare, datele incluse într-un spațiu urmează să fie interoperabile, în special prin formate de date care sunt deschise, pot fi citite automat, sunt standardizate și documentate, atât în interacțiunile dintre sectorul public cu cel privat, cât și în cele la nivel intrasectorial și intersectorial (interoperabilitate semantică).
2. Dezvoltarea unor biblioteci europene comune de algoritmi, sau de interfețe pentru astfel de biblioteci, care le fac ușor accesibile tuturor potențialilor utilizatori europeni în condiții echitabile, rezonabile și nediscriminatorii. Întreprinderile și sectorul public urmează să aibă posibilitatea să identifice și să achiziționeze cea mai adecvată soluție pentru nevoile lor.

3. Coinvestiții alături de statele membre în instalații de testare și de experimentare de referință de talie mondială în condiții reale, axate pe aplicații bazate pe IA în sectoare esențiale precum sănătatea, monitorizarea pământului sau a mediului, transporturile și mobilitatea, securitatea, producția și finanțarea, precum și în alte domenii de interes public. Instalațiile urmează să fie accesibile tuturor actorilor din întreaga Europă și să fie conectate la rețeaua europeană de centre de inovare digitală. Aceste instalații urmează să fie echipate cu sisteme mari de calcul și cu capacitate ridicată de prelucrare a datelor, precum și cu cele mai recente tehnologii din domeniul IA, sau să fie conectate la astfel de sisteme sau tehnologii, incluzând domenii emergente precum sistemele de calcul neuromorfe, algoritmi de învățare profundă și robotica.

Obiectivul specific nr. 3 – Securitatea cibernetică și încrederea

Programul stimulează consolidarea, construirea și achiziționarea de capacități esențiale, menite să garanteze securitatea economiei digitale a Uniunii, a societății și democrației prin consolidarea potențialului industrial și a competitivității Uniunii în domeniul securității cibernetică, precum și prin îmbunătățirea capacității sectoarelor public și privat în scopul protejării cetățenilor și a întreprinderilor împotriva amenințărilor informatice, inclusiv prin sprijinirea punerii în aplicare a Directivei (UE) 2016/1148.

Acțiunile inițiale și, acolo unde este cazul, acțiunile subsecvente în cadrul acestui obiectiv, includ:

1. Efectuarea de investiții cu statele membre în echipamente, infrastructuri și *know-how* avansate în materie de securitate cibernetică, care sunt esențiale pentru protejarea infrastructurilor critice și a pieței unice digitale în ansamblu. O astfel de investiție ar putea include investiții în tehnologii de informatică cuantică și resurse de date pentru securitatea cibernetică, sensibilizarea cu privire la situația din spațiul cibernetic, precum și alte instrumente care urmează să fie puse la dispoziția sectoarelor public și privat din întreaga Europă.
2. Îmbunătățirea capacităților tehnologice existente și conectarea în rețea a centrelor de competență din statele membre și garantarea faptului că respectivele capacități răspund nevoilor sectorului public și ale industriei, inclusiv prin produse și servicii care consolidează securitatea cibernetică și încrederea în piața unică digitală.
3. Asigurarea implementării la scară largă în toate statele membre a unor soluții de securitate cibernetică și de încredere eficiente, de ultimă generație. O astfel de implementare include consolidarea siguranței și securității produselor, din faza de proiectare până la cea de comercializare.
4. Sprijinul pentru eliminarea lacunelor în materie de competențe în domeniul securității cibernetică, de exemplu prin alinierea programelor privind competențele în domeniul securității cibernetică, adaptarea acestora la nevoile sectoriale specifice și facilitarea accesului la formare specializată.

Obiectivul specific nr. 4 – Competențele digitale avansate

Programul sprijină accesul facil la competențe digitale avansate și la oportunități de formare în ceea ce privește aceste competențe, în special în domeniul HPC, al analizei volumelor mari de date, al IA, al tehnologiilor registrelor distribuite (de exemplu tehnologia *blockchain*) și al securității cibernetică, pentru forța de muncă actuală și viitoare, oferindu-le, printre altele, studenților, noilor absolvenți, lucrătorilor actuali și cetățenilor de toate vârstele care au nevoie să își perfecționeze competențele, indiferent de locul în care se află, mijloacele necesare dobândirii și dezvoltării respectivelor competențe.

Acțiunile inițiale și, acolo unde este cazul, acțiunile subsecvente din cadrul acestui obiectiv, includ:

1. Accesul la formarea la locul de muncă, prin participarea la stagii în centrele de competență și în cadrul întreprinderilor care implementează tehnologii digitale avansate.
2. Accesul la cursuri în domeniul tehnologiilor digitale avansate care urmează să fie oferite de către instituții de învățământ superior, institute de cercetare și organisme de certificare profesională ale sectorului în colaborare cu organismele implicate în program [se preconizează că vor fi incluse subiecte precum IA, securitatea cibernetică, tehnologiile registrelor distribuite (de exemplu tehnologia *blockchain*), HPC și tehnologiile cuantice].
3. Participarea la formare profesională de specialitate, de scurtă durată, care au fost acreditate în prealabil, de exemplu în domeniul securității cibernetică.

Intervențiile se concentrează pe competențele digitale avansate care vizează tehnologii specifice.

Centrele europene de inovare digitală, prevăzute la articolul 16, acționează ca mediatori pentru oportunitățile de formare, asigurând legătura cu furnizorii de educație și formare.

Obiectivul specific nr. 5 – Implementarea, utilizarea optimă a capacităților digitale și interoperabilitatea

Proiectele care vizează implementarea și utilizarea optimă a capacităților digitale sau interoperabilitatea reprezintă proiecte de interes comun.

I. Acțiunile inițiale și, acolo unde este cazul, acțiunile subsecvente din cadrul acestui obiectiv legate de transformarea digitală a zonelor de interes public includ:

1. Modernizarea administrațiilor publice:

- 1.1. Sprijinirea statelor membre în punerea în aplicare a principiilor Declarației de la Tallinn privind e-guvernarea în toate domeniile de politică, prin elaborarea, dacă este cazul, a registrelor necesare și prin interconectarea acestora în deplină conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/679.
- 1.2. Sprijinirea acțiunilor de proiectare, testare, implementare, întreținere, evoluție și promovare a unui ecosistem coerent de infrastructură pentru servicii digitale transfrontaliere și contribuția la găsirea unor soluții și a unor cadre comune cap la cap optime, securizate, multilingve, interoperabile la nivel transfrontalier și transectorial în administrațiile publice; de asemenea, trebuie integrate metodologii pentru evaluarea impactului și a beneficiilor.
- 1.3. Sprijinirea acțiunilor de evaluare, actualizare și promovare a specificațiilor și standardelor comune existente și elaborarea, instituirea și promovarea unor noi specificații comune și specificații și standarde deschise, prin intermediul platformelor de standardizare ale Uniunii și în colaborare cu organizațiile de standardizare europene sau internaționale, după caz.
- 1.4. Cooperarea în vederea creării unui ecosistem european pentru infrastructuri de încredere, eventual prin utilizarea serviciilor și aplicațiilor bazate pe tehnologiile registrelor distribuite (de exemplu tehnologia *blockchain*), precum și prin acordarea de sprijin pentru interoperabilitate și standardizare și pentru stimularea implementării la nivel transfrontalier a aplicațiilor Uniunii.

2. Sănătate

- 2.1. Asigurarea faptului că cetățenii dețin controlul asupra datelor lor cu caracter personal și își pot accesa, distribui, utiliza și gestiona la nivel transfrontalier datele cu caracter personal privind sănătatea, în siguranță și într-un mod care garantează protejarea vieții lor private, indiferent de locul în care se află cetățenii sau în care se găsesc datele, în conformitate cu legislația aplicabilă în materie de protecție a datelor. Finalizarea infrastructurii de servicii digitale în domeniul e-sănătății și extinderea acesteia prin introducerea unor noi servicii digitale, legate de prevenirea bolilor, sănătate și îngrijiri medicale și sprijinirea implementării unor astfel de servicii, valorificând sprijinul larg din partea activităților Uniunii și a statelor membre, în special în cadrul rețelei de e-sănătate în conformitate cu articolul 14 din Directiva 2011/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului (¹).
- 2.2. Furnizarea unor date de calitate superioară pentru cercetare, prevenirea bolilor și asistența medicală personalizată; asigurarea faptului că cercetătorii europeni în domeniul sănătății și medicii specialiști au acces la resursele necesare (spații comune de date, inclusiv calcul și stocare de date, expertiză și capacități analitice) pentru a realiza progrese atât în cazul bolilor grave, cât și în cazul celor rare. Obiectivul vizat este de a asigura o cohortă alcătuită dintr-o populație de cel puțin 10 milioane de cetățeni.
- 2.3. Furnizarea unor instrumente digitale pentru autonomizarea cetățenilor și pentru asistența personalizată, prin sprijinirea schimbului celor mai bune practici inovatoare în domeniul sănătății digitale, prin consolidarea capacităților și asistență tehnică, în special pentru securitatea cibernetică, IA și HPC.

3. Sistemul judiciar

Asigurarea desfășurării comunicațiilor electronice transfrontaliere în siguranță și fără întreruperi în interiorul sistemului judiciar și între sistemul judiciar și alte organisme competente în domeniul justiției civile și penale. Îmbunătățirea accesului la justiție și la informații și proceduri juridice pentru cetățeni, întreprinderi, practicienii în domeniul dreptului și membrii sistemului judiciar, prin furnizarea unor interconexiuni având interoperabilitate semantică cu baze de date și registre, precum și prin facilitarea soluționării extrajudiciare online a litigiilor. Promovarea dezvoltării și a implementării tehnologiilor inovatoare pentru instanțe și pentru profesia juridică, care se bazează, printre altele pe soluții care au la bază IA și care sunt în măsură să modernizeze și să accelereze procedurile (de exemplu aplicații de „tehnologie juridică”).

4. Transport, mobilitate, energie și mediu

Implementarea unor soluții și infrastructuri descentralizate necesare pentru aplicațiile digitale la scară largă, cum ar fi vehiculele automatizate conectate, vehiculele aeriene fără pilot, conceptele de mobilitate inteligentă, orașele inteligente, zonele rurale sau regiunile ultraperiferice inteligente, pentru a sprijini politicile în domeniile transportului, energiei și mediului și în coordonare cu acțiunile pentru digitalizarea sectoarelor transportului și energiei în cadrul Mecanismului pentru interconectarea Europei.

(¹) Directiva 2011/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 2011 privind aplicarea drepturilor pacienților în cadrul asistenței medicale transfrontaliere (JO L 88, 4.4.2011, p. 45).

5. Educație, cultură și media

Oferirea creatorilor, industriei creative și sectorului cultural din Europa acces la cele mai recente tehnologii digitale, de la IA până la tehnica de calcul avansată. Valorificarea patrimoniului cultural european, inclusiv Europeana, pentru sprijinirea educației și a cercetării și pentru promovarea diversității culturale, a coeziunii sociale și a societății europene. Sprijinirea integrării tehnologiilor digitale în educație, precum și în instituțiile culturale cu finanțare publică și privată.

6. Alte acțiuni de sprijinire a pieței unice digitale

Acțiuni de sprijin precum stimularea alfabetizării digitale și mediactice și creșterea gradului de conștientizare în rândul minorilor, părinților și cadrelor didactice în ceea ce privește riscurile cu care se pot confrunta minorii în mediul online și modalitățile de a-i proteja, precum și combaterea hărțuirii cibernetice și a difuzării online a unor materiale care prezintă abuzuri sexuale asupra copiilor prin sprijinirea unei rețele paneuropene de centre pentru un internet mai sigur. Promovarea de măsuri care vizează detectarea și combaterea dezinformării propagate intenționat, sporind astfel reziliența globală a Uniunii; sprijinirea unui observator al Uniunii pentru economia bazată pe platforme digitale, precum și a studiilor și a activităților de informare.

Acțiunile menționate la punctele 1-6 pot fi sprijinite parțial de centrele europene de inovare digitală, folosindu-se aceleași capacități dezvoltate pentru a asista industria în procesul de transformare digitală (a se vedea punctul II).

II. Acțiunile inițiale și, acolo unde este cazul, acțiunile subsecvente din cadrul acestui obiectiv, legate de transformarea digitală a industriei, includ:

Contribuirea la dezvoltarea rețelei de centre europene de inovare digitală pentru a asigura accesul tuturor întreprinderilor din Uniune, în special al IMM-urilor din orice regiune, la capacitățile digitale. O astfel de contribuție include:

1. Accesul la spații europene comune de date, la platformele de IA și la echipamentele europene de HPC pentru analiza datelor, precum și la aplicații cu o putere de calcul informatic importantă.
2. Accesul la instalații de testare a IA la scară largă și la instrumente avansate de securitate cibernetică.
3. Accesul la competențele digitale avansate.

Acțiunile prevăzute la primul paragraf vor completa acțiunile de inovare în domeniul tehnologiilor digitale, sprijinite, în special, în cadrul Orizont Europa, precum și investițiile în centrele europene de inovare digitală finanțate prin FEDR și vor fi coordonate cu respectivele acțiuni și investiții. Granturile destinate replicării pe piață pot fi, de asemenea, acordate prin intermediul programului, în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat. Sprijinul pentru accesul la finanțare pentru etapele ulterioare ale transformării lor digitale se va realiza prin intermediul instrumentelor financiare care recurg la Programul InvestEU.

ANEXA II

INDICATORII CUANTIFICABILI UTILIZAȚI PENTRU MONITORIZAREA IMPLEMENTĂRII ȘI RAPORTAREA PROGRESEROR ÎNREGISTRATE DE PROGRAM ÎN DIRECȚIA REALIZĂRII OBIECTIVELOR SALE SPECIFICE**Obiectivul specific nr. 1 – Calcul de înaltă performanță**

- 1.1. Numărul de infrastructuri de HPC achiziționate în comun
- 1.2. Utilizarea calculatoarelor cu capacitate *exascale* și *post-exascale* în total și de diferite grupuri de părți interesate (universități, IMM-uri etc.)

Obiectivul specific nr. 2 – Inteligența artificială

- 2.1. Suma totală a investițiilor în instalații de testare și de experimentare
- 2.2. Utilizarea unor biblioteci europene comune de algoritmi, sau de interfețe pentru astfel de biblioteci, utilizarea unor spații europene comune de date și utilizarea unor instalații de testare și de experimentare legate de acțiunile întreprinse în temeiul prezentului regulament
- 2.3. Numărul de cazuri în care organizațiile decid să integreze IA în produsele, procesele sau serviciile lor, ca urmare a programului

Obiectivul specific nr. 3 – Securitatea cibernetică și încrederea

- 3.1. Numărul de infrastructuri de securitate cibernetică sau de instrumente achiziționate în comun ⁽¹⁾
- 3.2. Numărul de utilizatori și de comunități de utilizatori care obțin acces la instalațiile europene de securitate cibernetică

Obiectivul specific nr. 4 – Competențele digitale avansate

- 4.1. Numărul de persoane care, cu sprijinul programului, au beneficiat de formare pentru dobândirea de competențe digitale avansate
- 4.2. Numărul de întreprinderi, în special IMM-uri, care întâmpină dificultăți în recrutarea specialiștilor din domeniul TIC
- 4.3. Numărul de persoane care, după finalizarea formării sprijinite de program, au indicat îmbunătățirea situației lor ocupaționale

Obiectivul specific nr. 5 – Implementarea și utilizarea optimă a capacităților digitale și interoperabilitatea

- 5.1. Adoptarea serviciilor publice digitale
- 5.2. Întreprinderile cu scor ridicat de intensitate digitală
- 5.3. Gradul de aliniere a Cadrului național de interoperabilitate cu Cadrul european de interoperabilitate
- 5.4. Numărul de întreprinderi și de entități din sectorul public care au utilizat serviciile centrelor europene de inovare digitală

(¹) „Infrastructuri” ar însemna de regulă o infrastructură de cercetare sau pentru experimente, cum ar fi bancurile de testare, mediile cibernetică de simulare în scopuri de antrenament (*cyber ranges*) sau instalațiile de calcul/comunicare. Acestea fie ar putea consta numai în date și/sau software, fie ar putea implica și instalații fizice.

„Instrumente” ar însemna de regulă un dispozitiv fizic și/sau un software/algoritm utilizate pentru creșterea gradului de securitate a sistemelor TIC. Exemple de instrumente ar fi programele de detectare a intruziunii sau resursele de date care permit conștientizarea situației infrastructurilor critice.

Regulamentul privind Centrul de competențe în materie de securitate cibernetică permite toate tipurile de achiziții, nu doar achiziții comune: de către Centrul de competențe european industrial, tehnologic și de cercetare în materie de securitate cibernetică ca organism al Uniunii; de către alții cu ajutorul unui grant al Uniunii; sau de către mai multe părți.

ANEXA III

SINERGIILE CU ALTE PROGRAME ALE UNIUNII

1. Sinergiile cu Orizont Europa asigură faptul că:
 - (a) în pofida faptului că o serie de domenii tematice abordate de program și de Orizont Europa sunt convergente, tipul de acțiuni care urmează să fie sprijinite, rezultatele scontate și logica de intervenție a acestora sunt diferite și complementare;
 - (b) Orizont Europa va oferi un sprijin considerabil cercetării, dezvoltării tehnologice, prezentării în scop demonstrativ, proiectelor-pilot, validării conceptului, testării și inovării, inclusiv implementării înainte de comercializare a tehnologiilor digitale inovatoare, în special prin:
 - (i) alocarea unui buget specific în cadrul pilonului „Provocări globale și competitivitate industrială europeană” pentru clusterul „Dezvoltarea digitală, industria și spațiul” pentru dezvoltarea de tehnologii generice (IA și robotică, internet de nouă generație, HPC și volume mari de date, tehnologii digitale esențiale, care combină tehnologia digitală cu alte tehnologii);
 - (ii) sprijinirea infrastructurilor de cercetare în cadrul pilonului „Exelență științifică”;
 - (iii) integrarea tehnologiei digitale în toate domeniile care constituie provocări globale (sănătate, securitate, energie și mobilitate, climă etc.); și
 - (iv) sprijinirea dezvoltării inovațiilor revoluționare în cadrul pilonului „O Europă inovatoare” (multe dintre acestea vor combina tehnologiile digitale cu cele fizice);
 - (c) programul va investi în:
 - (i) consolidarea capacităților digitale pentru HPC, IA, tehnologiile registrelor distribuite (de exemplu tehnologia *blockchain*), securitatea cibernetică și competențele digitale avansate; și
 - (ii) implementarea la nivel național, regional și local, într-un cadru european, a capacităților digitale și a celor mai recente tehnologii digitale în domenii de interes public (cum ar fi sănătatea, administrația publică, justiția și educația) sau în cazuri de disfuncționalitate a pieței (cum ar fi digitalizarea întreprinderilor, în special a IMM-urilor);
 - (d) capacitățile și infrastructurile incluse în program sunt puse la dispoziția comunității de cercetare și inovare, inclusiv pentru activitățile finanțate prin intermediul Orizont Europa, precum testarea, experimentarea și prezentarea în scop demonstrativ în toate sectoarele și disciplinele;
 - (e) întrucât dezvoltarea tehnologiilor digitale inovatoare evoluează datorită Orizont Europa, respectivele tehnologii vor fi preluate și implementate treptat de program;
 - (f) inițiativele Orizont Europa, care vizează dezvoltarea programelor de formare axate pe aptitudini și competențe, inclusiv a celor predate la centrele de colocație ale comunităților de cunoaștere și inovare digitală din cadrul EIT, sunt completate prin consolidarea capacităților pentru competențele digitale avansate sprijinită de program;
 - (g) sunt create mecanisme puternice de coordonare destinate programării și implementării prin alinierea tuturor procedurilor pentru ambele programe, cât mai mult posibil. Structurile lor de guvernare vor include toate serviciile relevante ale Comisiei.
2. Sinergiile cu programele Uniunii care intră sub incidența gestiunii partajate, inclusiv FEDR, FSE+, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură, asigură faptul că:
 - (a) modalitățile de finanțare complementară prin intermediul programelor Uniunii puse în aplicare prin gestiune partajată, precum și al programului sunt utilizate pentru a sprijini acțiunile care asigură o punte de legătură între specializări inteligente și sprijin pentru transformarea digitală a economiei și a societății europene;
 - (b) FEDR contribuie la dezvoltarea și consolidarea ecosistemelor regionale și locale în domeniul inovării, la transformarea industrială, precum și la transformarea digitală a societății și a administrațiilor publice, stimulând astfel în același timp punerea în aplicare a Declarației de la Tallinn privind e-guvernarea. Acest lucru include acordarea de sprijin pentru transformarea digitală a industriei și asimilarea rezultatelor, precum și dezvoltarea unor noi tehnologii și soluții inovatoare. Programul va completa și va sprijini crearea de rețele la nivel transnațional și cartografierea capacităților digitale pentru a le face accesibile IMM-urilor și pentru a favoriza creșterea gradului de accesibilitate a soluțiilor IT interoperabile pentru toate regiunile Uniunii.

3. Sinergiile cu Mecanismul pentru interconectarea Europei asigură faptul că:
 - (a) programul se axează pe consolidarea capacităților și a infrastructurii digitale la scară largă pentru tehnica de HPC, IA, securitatea cibernetică și competențele digitale avansate, care vizează integrarea și implementarea la scară largă, la nivelul întregii Europe, a soluțiilor digitale inovatoare critice, existente sau testate, într-un cadru al Uniunii în domeniul de interes public sau în cazuri de disfuncționalitate a pieței. Programul urmează să fie implementat, în principal, prin investiții strategice și coordonate cu statele membre, mai ales prin achiziții publice comune, în capacități digitale care urmează să fie partajate pe întreg teritoriul Europei și în acțiuni la nivelul Uniunii care sprijină interoperabilitatea și standardizarea, în cadrul procesului de dezvoltare a pieței unice digitale;
 - (b) capacitățile și infrastructurile care fac obiectul programului urmează să fie puse la dispoziție în scopul implementării unor noi tehnologii și soluții inovatoare în domeniul mobilității și al transportului. Mecanismul pentru interconectarea Europei urmează să sprijine dezvoltarea și implementarea unor noi tehnologii și soluții inovatoare în domeniul mobilității și al transportului;
 - (c) mecanismele de coordonare urmează să fie stabilite în special prin intermediul unor structuri adecvate de guvernanță.
 4. Sinergiile cu Programul InvestEU asigură faptul că:
 - (a) în temeiul Regulamentului (UE) 2021/523 se acordă sprijin prin intermediul finanțării bazate pe piață, inclusiv pentru realizarea obiectivelor de politică vizate de program; o astfel de finanțare bazată pe piață poate fi combinată cu sprijinul sub formă de granturi;
 - (b) accesul întreprinderilor la instrumentele financiare este facilitat de sprijinul oferit de centrele europene de inovare digitală.
 5. Sinergiile cu Erasmus+ asigură faptul că:
 - (a) programul, în cooperare cu sectoarele relevante, sprijină dezvoltarea și dobândirea competențelor digitale avansate necesare pentru implementarea tehnologiilor de vârf, precum IA sau HPC;
 - (b) partea referitoare la competențele avansate din cadrul programului Erasmus+ completează intervențiile programului, fiind vizată dobândirea de competențe în toate domeniile și la toate nivelurile, pe baza experienței dobândite în ceea ce privește mobilitatea.
 6. Sinergiile cu Programul Europa creativă, instituit printr-un regulament al Parlamentului European și al Consiliului, asigură faptul că:
 - (a) componenta MEDIA a programului Europa creativă sprijină inițiative care pot avea un impact real asupra sectoarelor cultural și creativ din întreaga Europă, ajutându-le să se adapteze la transformarea digitală;
 - (b) printre altele, programul oferă creatorilor, industriei creative și sectorului cultural din Europa acces la cele mai recente tehnologii digitale, de la IA până la tehnica de calcul avansată.
 7. Se asigură existența unor sinergii cu alte programe și inițiative ale Uniunii privind aptitudinile și competențele.
-